

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
 We Lwowie miesięcznie zł 4-80
 z dostawą do domu . . . „ 4-80
 na prowincji „ 4-80
 za granicą „ 6-80
 Cena pojedynczego egzemplarza
 na całym obszarze Polski
20 groszy
 na prowincjonalnych dworcach
 24 gr.
 Redakcja i Administracja:
 Lwów, Sykstuska 21.
 Telef. w dzień Nr. 24 — od godz.
 10 wieczór drukarnia 496.

NAKL.: LUD SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176

REDAKTOR NACZ.: ARTUR HAUSNER

Nowa fala drożyzny w kraju.

Drożyzna.

(a h.) Niepokojącym objawem obecnego położenia gospodarczego, jest drożyzna. Nigdy boleśniej nie da się ona odczuć, jak właśnie w okresie świąt. Tradycja świąt jest tak silną, tak potężną w Polsce, że oprócz się jej urokowi nikt nie jest w stanie. Ze świątami łączy się jednak ciężki obowiązek żywiciela rodziny, i obdarowania jej tem wszystkim, co nakazuje zwyczaj. Tymczasem dziś kieszeń żywiciela jest pusta! Cicho, ostrożnie, podstępnie, weiska się, z dnia na dzień, z godziny na godzinę, mackami swemi do izb, na poddasza, do suteren, więc mieszkań robotniczych weiska się także do mieszkań lepszych, funkcjonariusza państwowego, lepiej uposażonego, do mieszkań urzędniczych.

Niema najmniejszej potrzeby rzeczy samej przejawiać. — wiemy, że Polska jest krajem niskich płac i niesłychanie niskiej konsumpcji, tu leży przyczyna niedomagań naszego życia gospodarczego, — ale wzrost drożyzny w ciągu roku 27—28 jest tak duży — a tendencja jej wzrostu tak śmiała i pewna, że staje się najpilniejszym obowiązkiem wszystkich czynników w państwie do podjęcia z nią walki.

Wzrost drożyzny zaczął się niemal od żniw zeszłorocznych. Było to zjawisko dotychczas nieznane, zwłaszcza, gdy się zważy, że żniwa w 1927 r. uważało się za żniwa przeciętne. Nie chcemy tu twierdzić, że ustalenie cen zboża bezpośrednio po żniwach, leżało w zamierzeniach polityki gospodarczej rządu, ale twierdzimy, że niezręczna zapowiedź, może w najlepszej nawet intencji — o magazynowaniu zboża, właśnie dla walki z wygórowaną ceną, w wysokim stopniu, nie tylko dla stabilizacji w wygórowanej wysokości, ale do jej podniesienia, wybitnie się przyczyniło.

Ten fakt stworzył niejako pole do popisu. Odrązu na arenę wystąpili cukrownicy, za nimi inni, wreszcie podniesienie o 10 proc. cen węgla, a ostatnio zapowiedź podniesienia taryfy kolejowej, dopełniło miary. Nadchodzi wreszcie okres świąt, większy normalnie popyt, cena automatycznie wzrasta, a z nią gorycz biednego człowieka.

Nie chcemy nadużywać cyfr, ale fakt, że płace w tym okresie nie wzrosły, jest wystarczającym problemem położenia pracującego człowieka. W ciągu ubiegłego roku, według obliczeń urzędu statystycznego wzrost drożyzny dosięgnął 30 proc. Czy urząd statystyczny się nie myli, to przekonywuje nas o tem życie codzienne, przekonywuje rynek. My wiemy, że się myli, ale nie przeraża nas

Podróż polityczna min. Zaleskiego do Rzymu.

WARSZAWA, 5. kwietnia. (AW). Mający niebawem nastąpić wyjazd min. Zaleskiego do Rzymu wywołał zainteresowanie tubyjszych kół politycznych, przypisujących podróży min. Zaleskiego niemałe znaczenie. Zadaniem polskiego ministra spr. zagr. ma być przeprowadzenie gruntu do szerokiego porozumienia politycznego obejmującego prócz Włoch i Polski także Francję, Rumunię i Belgię. Min. Zaleski poruszy także zapewne sprawę obecnego stanu stosunków polsko-łitewskich, w zakresie których stanowisko rządu wło-

skiego nie zawsze było zbliżone do stanowiska polskiego.

RZYM, 5. 4. (Pat). Agencja Roma opublikowała komunikat poświęcony zapowiedzianemu przyjazdowi do Włoch ministra Zaleskiego, przypominając jego pracę na terenie Rzymu, jako posła polskiego. W miarę zbliżania się terminu przyjazdu ministra Zaleskiego wzrasta we Włoszech zainteresowanie tym przyjazdem i naogół sprawami Polską.

Najbliższy program prac Sejmu.

Projekt zmiany konstytucji ma wpłynąć w jesieni.

WARSZAWA, 5. 4. (tel. wł.). Trudno w tej chwili ustalić choćby w ogólnych rysach programu prac nowego sejmu. W każdym jednak razie można wyliczyć kilka spraw, które staną na porządku dziennym w najbliższym okresie, a więc przede wszystkim budżet, na którym praca obliczona jest na kwiecień, maj i czerwiec, następnie wydane dekrety Prezydenta Rzpltej (m. in.

dekret prasowy). Projekt zmiany konstytucji ma wpłynąć dopiero na jesieni. Jak slychać zgłosi go nie rząd, ale klub jedyński. Rząd nie chce podobno angażować się na rzecz każdego artykułu, każdego szczegółu zmiany.

Na jesieni wpłyną również rządowe projekty ustaw samorządowych.

Zmiany personalne w M. S. Z.

WARSZAWA, 5. kwietnia. (tel. wł.) W ministerstwie spraw zagranicznych w najbliższym czasie przewidywane są daleko idące zmiany personalne. Potwierdza się również pogłoska, że stanowisko podsekretarza stanu w min. spr. zagr. obejmie obecny poseł Polski w Szwecji p. Wysocki. Co do stanowiska dyrektora MSZ. (to wymieniane są dwie kandydatury a mianowicie: obecny naczelnik wydziału wschodniego Hołowko i naczelnik wydziału ustrojów międzynarod. Tarnawski.

MIN. MORACZEWSKI W ŁWOWIE.

WARSZAWA, 5. 4. (tel. wł.). Min. Moraczewski wyjechał do Lwowa, dowiedziawszy się o ciężkiej chorobie ojca. Data powrotu min. Moraczewskiego do Warszawy nie jest znana.

WYJAZD P. BOGOMOŁOWA.

WARSZAWA, 5. kwietnia. (tel. wł.) Poseł sow. Bogomołow wyjechał w sprawach służbowych do Moskwy.

WZROST EKSPORTU DRZEWA.

GDANSK, 5. kwietnia. (A. W.) Wywóz drzewa z Polski przez Gdańsk stale wzrasta. W marcu wywieziono 3.272 wagony, wobec 1.122 wagonów w lutym.

cyfra mniejsza, czy większa o parę procentów — ale przeraża nas tendencja tych cyfr, które wzrastać będą z dniem każdym do samych żniw!

I co tu pomoże rozważanie ekonomistów, polityków, którzy tłumaczyć nam będą i mówić o naturalnem zjawisku, tendencji cen, do cen światowych, jeżeli pracujący człowiek cierpi brak i głód — jeżeli nie widzi równocześnie wzrostu swej płacy do cen światowych.

To też krzyk prasy i bezkrytycyzm ludzi

obozu rządowego, o niesłychanej poprawie gospodarczej, wobec rzeczywistości staje się gryzącą ironją.

Poważne więc były argumenty towarzyszy naszych w sejmie, którzy wykazywali tę ciemną stronę naszego położenia gospodarczego i poważne były wnioski przez nich stawiane.

Mimo wszystkie pochlebstwa, rząd się przekona, że nie jest tak, jak się powszechnie mówi — oby nie zapóźno!

„KOPERNIK”

Największa świąteczna premiera:

„MARYSIENKA”

DOUGLAS FAIRBANKS

w swoim ostatnim i najnowszym szlagierze, największej wytwórni świata »UNITED ARTISTS« p. t.

„Człowiek z Biczem”

Film o niebywałej wystawie z wykwintnej sensacji. — Początek przedstawień codziennie o godzinie 3-ciej.

Prawda o stosunkach mieszkaniowych w Polsce.

Głód mieszkaniowy w Polsce pomimo lekkiego wzmoczenia się ruchu budowlanego nie tylko nie osłabł, ale przeciwnie, z każdym rokiem staje się coraz bardziej groźny. Tu i ówdzie powstają wprawdzie nowe domy, ale równocześnie walą się stare, bo kamienicznikom „nie oplaca się” ich remont wobec niskich czynszów. Naturalny przyrost stawia klęska mieszkaniowa w Polsce.

Posłuchajmy, jak się w cyfrach przedstawia klęska mieszkaniowa w Polsce.

Według danych opracowanych w broszurze p. t. „Budownictwo społeczne rozwiązanie kwestji mieszkaniowej”, wydanej przez Tow. Miłośników Wiedzy i Przyrody, rozmiary klęski mieszkaniowej w Polsce przedstawiają się następująco:

W miastach Polski mieszkania 1-izbowe, będące jednocześnie kuchnią i izbą mieszkalną, a często i warsztatem pracy, stanowią przeszło 36 proc. wszystkich mieszkań. Dla Warszawy stosunek ten wynosi 39 proc. W województwie łódzkim sięga 53 proc., a w Łodzi — aż 59.7 proc.

Mieszkania 2-izbowe (pokój i kuchnia) stanowią 30 proc., wahaając się w poszczególnych województwach od 22 proc. do 36 36 proc. Obydwie kategorie mieszkań najmniejszych 1- i 2-izbowych stanowią dwie trzecie wszystkich mieszkań w miastach Polski, a w województwie łódzkim stosunek ten sięga nawet 79 proc.

Warszawa liczy 2.562 mieszkania zupeł-

nie pozbawione światła, 11.766 mieszkań wilgotnych, a 1.685 mieszkań jednocześnie i wilgotnych i ciemnych.

15 proc. ludności miejskiej w Polsce, a więc zgórami milion osób mieszka po 5 do 9 osób w jednej izbie.

145.000 rodzin mieszka po 2 i 3 rodziny w 1 lub 2 izbach, korzystając z jednego ogniska kuchennego.

Na 32.081 zawartych w Łodzi w latach 1921/26 małżeństw przybyło wybudowanych izb mieszkalnych tylko 2.729. Dla Krakowa stosunek ten wyraża się cyframi 11.557 i 2.992, dla Lwowa zaś — 11.580 i 903.

Śmiertelność w angielskich miastach-ogrodach waha się w granicach od 4.2 do 8.1, gdy w miastach tejże Anglii wskaźnik śmiertelności wynosi od 19.5 do 25 na 1000 mieszkańców.

Największe żniwo zbiera z przeludnienia, oczywiście, gruźlica.

78 proc. zgonów na gruźlicę w Warszawie przypada na mieszkania 1-izbowe, 14.9 proc. — na 2-izbowe i tylko 1 proc. na mieszkania większe.

W dzisiejszych warunkach dla pokrycia zapotrzebowania mieszkań na całym terenie Polski potrzeba wybudowania około 2 milionów izb mieszkalnych (prócz kuchni), co dałoby się skutecznie kosztem około 13 miliardów złotych.

Jak podaje jedno z pism warszawskich

potrzeby mieszkaniowe samej stolicy magistrat oblicza w następujących cyfrach: około 25.000 izb mieszkalnych na zaspokojenie ostrego kryzysu, około 12.000 izb — na przeprowadzenie sanacji mieszkaniowej, około 15.000 izb — na zaspokojenie potrzeb ludności z jej przyrostu, około 5.000 izb, jako kompensata ubytku mieszkaniowego, czyli razem około 57.000 izb przy określeniu kosztu budowy 1 izby na 4.000 zł. jednorazowo 230 milionów złotych i rocznie około 60 milj. złotych z uwzględnieniem wskaźnika przyrostu ludności.

Z cyfr powyższych wysnuwa się wniosek, iż kryzys mieszkaniowy w Polsce w okresie powojennym wyszedł z ram klęski tylko mieszkaniowej, a przybrał cechy wielkiej klęski społecznej.

Skutki tej klęski przejawiają się w dziedzinach moralnej, higienicznej, społecznej, gospodarczej i finansowej: klęska ta pochłonęła już bardzo dużo ofiar w ludziach, rujnuje i obniża stan zdrowia fizycznego i moralnego ludności, hamuje rozwój gospodarczy i finansowy kraju. Skutki tej klęski sięgać będą na pokolenia.

Jedynka -- jest luźnym zlepkiem.

WARSZAWA, 5. 4. (AW). Dzisiejszy „Robotnik” polemizuje z projektami wysuniętymi przez „Czas” krakowski w sprawie stworzenia odpowiedniej organizacji „Jedynki” na terenie kraju. „Robotnik” stwierdza że „jedynka” łącząca szereg sprzeczności społecznych i politycznych odczuwać będzie zawsze znaczną różnicę celów politycznych. Zdaniem organu osoba wodza „Jedynki” Marsz. Piłsudskiego nie może być stałym i obliczonym na dłuższą metę wiązadłem.

TERMIN POSIEDZENIA KOMISJI BUDŻETOWEJ.

WARSZAWA, 5. marca. (A. W.). Marsz. Piłsudski zaprosił wczoraj wieczorem do Belwederu prezesa Komisji budżetowej sejmu p. t. Byrkę. Konferencja trwała przeszło godzinę. Ustalono niektóre szczegóły programu prac komisji budżetowej. Pierwsze posiedzenie komisji budżetowej po ferjach świątecznych odbędzie się 19. kwietnia.

MAURYCY DEKOBRA.

SYN BASZY.

Właściciel magazynu jubilerskiego w Kałrze, Henryk Kramer badał przez lupę sześć ciokaratowy brylant, gdy rozległ się dzwonek telefonu. Jubiler ujął słuchawkę:

— Halo!... Tak, to ja... Kto mówi?... Radheł basza? Moje uszanowanie ekscelencji!... Czem mogę służyć?

Głos baszy odpowiedział.

— Chciałem pana uprzedzić, że za godzinę przyjdzie do pańskiego magazynu mój syn. Wybierze kilka pierścionków i naszyjników i przyniesie je razem z przedstawicielem pańskiej firmy do domu, gdyż pragnąłbym, aby moja żona je obejrzała przed kupnem. Mogę liczyć na pana, prawda?

— Rozumie się, ekscelencjo.

W godzinę potem do magazynu wszedł elegancki młody człowiek. Zwrócił się do jubilera i rzekł:

— Ojciec zapowiedział panu prawdopodobnie moją wizytę... Przychodzę po zamówioną przez niego kolekcję klejnotów. Przedstawiciel pańskiej firmy może pójść ze mną do ojca, który wręczy mu zapłatę za biżuterję wybraną przez matkę...

Elegancki młody człowiek zasiadł w fotelu i zaczął oglądać klejnoty, wybierając najpiękniejsze.

W kwadrans później syn baszy i pomocnik jubilera wsiadli do powozu. Powóz zatrzymał się przed pięknym pałacykiem na bulwarze Gizek.

— To tutaj, rzekł młodzieniec. Proszę dać mi szkatułkę, abym ją pokazał matce, która oczywiście nie może przyjmować obcych mężczyzn. Skoro matka dokona wyboru, przyjdę z ojcem po pana, aby uregulować należność.

Upłynęło dziesięć minut kwadrans, dwa dziesięć minut. Czekający spoglądał na palac i dziwił się, że niema odzwiernego przy bramie. Zwrócił się wreszcie do służącego, murzyna, stojącego na progu sąsiedniej wille.

— Tak, — odpowiedział murzyn. Ale baszy niema, ani nikogo z jego rodziny. Przed wczoraj wyjechali wszyscy do Europy.

Urzędnik firmy Kramer poczuł, że zimny pot występuje mu na czole. Pobiegł w kierunku mostu i zawołał policjanta, który wysłuchawszy jego opowiadania przyznał, iż zaszła tu oczywiście kradzież.

— Choćmy do pałacu baszy, — postanowił.

Urzędnik i przedstawiciel władzy stanęli zadyszani przed bramą pałacu.

Zaledwie znaleźli się w ogrodzie, gdy policjant zawołał:

— Tam jest... Przelazi przez ogródziki.

Przedsięwzięli szybki pościg i dogonili eleganckiego młodzieńca, który musiał się poddać. Wkrótce cała trójka wkroczyła do dzielnicowego komisariatu policji. Urzędnik firmy jubilerskiej powtórzył swe oskarżenie komisarzowi i elegancki młodzieniec musiał przyznać, że nie łączą go żadne węzły pokrewieństwa z Radheł baszą. Następnie policjant zrewidował złodzieja i wydobyl z kieszeni jego ubrania małą czarną kasetkę firmy Kramer.

— Zechce pan sprawdzić zawartość szkatułki i stwierdzić, czy nie brakuje w niej przypadkiem któregoś z klejnotów. — rzekł komisarz do oskarżyciela.

Pomocnik jubilera uszczęśliwiony z odnalezienia klejnotów, otworzył kasetkę i wydal okrzyk zdumienia. Szkatulka była pusta.

— Tak? — odezwał się komisarz, marszcząc brwi i zwracając się do bladego młodzieńca... Wszystkie klejnoty skradzione?... To gorzej znacznie dla ciebie...

Do urzędnika zaś, który zrozpaczony osunął się na krzesło rzekł:

— Nie pozostaje nic innego, tylko zadzwoń do pańskiego szefa i powiadom go jaknajrychlej o zajściu.

Ale nieszczęsny urzędnik nie miał siły mówić. Dal znak komisarzowi, że lepiej będzie, gdy ten weźmie na siebie niewdzięczne zadanie. Wówczas komisarz ujął słuchawkę i w najogólniejszych możliwych słowach powiadomił jubilera, że jego pracownik padł ofiarą niezwykle śmiałej kradzieży.

— Kradzieży? Jakiej kradzieży? — zdumiał się Kramer.

— Ależ, panie, kradzieży wszystkich klejnotów, zawartych w czarnej szkatułce. Nie znaleźliśmy ani jednego.

Wybuch śmiechu rozległ się w telefonie, poczem Kramer wyjaśnił:

— Niechże pan uspokoi, panie komisarzy, mego pracownika. Podejrzewając oszustwo, zamieniłem przed wyjściem pomysłowego młodzieńca szkatułkę i dałem mu pustą.

Piotr Mikolasch i Ska Pasaż Mikolascha

poleca po cenach najniższych:

wosk, terpentynę, masę do podłóg, szczotki, ścierki, flanele e. c. t.

Prasa francuska o rokowaniach polsko-litewskich.

PARYŻ, 5. 4. (Pat.). Prasa paryska zamieszcza obszernie komentarze o konferencji polsko-litewskiej w Królewcu. „Temps” w artykule wstępny oświadcza, że wynik ogólny tych 4 dni pertraktacji nie wzbudza wielkiej nadziei na prędkie rozwiązanie zatargu polsko-litewskiego. Zresztą nie w tem dłużnego, pisze „Temps”, jeżeli się przypomni trudności, które trzeba było przezwyciężyć dla dojścia do pierwszego kontaktu osobistego. Kontakt ten uwydatnił odrazu trudności, powstające na każdym kroku w sprawie dojścia do ostatecznego porozumienia. Mimo pojednawczego tonu przemówienia zarówno Waldemarasa, jak i ministra Zajęskiego, wygłoszonych na otwarciu kon-

ferencji wyjaśniło się na samym wstępie, że dążeniem Waldemarasa jest powrócenie krętymi drogami do kwestji Wilna — jedynej, której nie podobna rozstrzygnąć na konferencji. Waldemaras myli się grubo, oświadcza „Temps”, jeżeli przypuszcza, że znajdzie wśród mocarstw europejskich poparcie dla swej wykrętnej polityki. Jasnem jest również, że Liga Narodów nie przesłanie interesować się kwestją zatargu polsko-litewskiego i o ile dalsze pertraktacje między Kownem, a Warszawą nie będą normalnie postępowały naprzód, cała sprawa będzie znowu postawiona na wokandy w Genewie.

Groźba strejku tramwajarzy w Królewskiej Hucie.

KRÓLEWSKA HUTA, 5. 4. (Pat.). Wczoraj pracownicy tramwajowi odbyli zebranie, celem zajęcia stanowiska wobec zwlekania przez zarząd tramwajów z załatwieniem sprawy podwyżki płac. Około 96 proc. zebranych opowiedziało się za podjęciem strejku. Na zebraniu tem postanowiono rozpocząć strejk dziś w nocy o godz. 24-tej. Delegaci jednak zebrania odbyli w dniu dzisiejszym konferencję u komisarza demobili-

zacyjnego, w wyniku której postanowiono raz jeszcze zastanowić się nad kwestją strejku i w tym celu zwołano po raz drugi zebranie do Domu Ludowego w Królewskiej Hucie, gdzie uchwalono odroczyć strejk do jutra godz. 4 popoł. z zastrzeżeniem, że o ile wyrok komisji arbitrażowej, który ma zapasć jutro, wypadnie na niekorzyść pracujących, strejk bezwzględnie rozpocznie się o godz. 4 popoł.

Przegląd prasy.

TOW. NIEDZIAŁKOWSKI O STOSUNKACH MIĘDZY RZĄDEM A SEJMEM.

„Chwila” zamieszcza szereg wywiadów z wybitnymi posłami różnych stronnictw na temat obecnej sytuacji politycznej w Polsce, a specjalnie sprawy stosunków między rządem i sejmem.

M. in. znajdujemy tam wywiad z tow. pos. Niedziałkowskim, który przedstawia po wyższe zagadnienia w sposób następujący:

Chciałbym przede wszystkim zastrzec się przeciwko wymownemu postępowaniu lewicy w dniu 27. marca pod kątem widzenia jakiejś rzekomej obrony awantur komunistycznych. Jest rzeczą zupełnie drugorzędną, kogo w danym wypadku policja „uwięziła”. — Rzecz istotna polega na fakcie wkroczenia policji na salę obrad parlamentu, w chwili, gdy zaczął się już uroczysty akt otwarcia i w chwili w dodatku, gdy najbardziej bezstronna ocena nie może znaleźć w żaden sposób jakiegoś poważniejszego powodu dla tego wkroczenia, pomijając już zupełnie oryginalne zachowanie się osoby ministra Składkowskiego. Pomijam też fakt rozmyślnie pomijany, że główne starcie nastąpiło między policją a demokratą ukraińskim, posłem drem Lwem Baczyńskim, a wcale nie między policją a komunistami.

Wybór Ignacego Daszyńskiego uważam za całkownie uzasadniony przez osobę wybrania i zarazem przez sytuację. Chodziło nam o to, by by Marszałek Sejmu był zgodnie z Konstytucją czynnikiem samodzielnym, niezależnym od władzy wykonawczej, a zarazem dający wszelkie gwarancje „obrony praw i godności Sejmu” (słowa regulaminu sejmowego).

Gdyby stać na stanowisku obowiązującej Konstytucji, nie mogło wogóle być mowy o traktowaniu wzajemnego stosunku rządu do Sejmu, jako stosunku dwu sąsiednich i równoległych potencji, ale żyjemy niewątpliwie w stosunkach swoistych, które odbiegają od konstytucyjnego ukladania się władz państwowych. Polska przeżywa kryzys ustroju i dlatego w praktyce istotnie istnieje pro-

blem stosunku rządu do Sejmu i odwrotnie. Sądzę, że wyjaśnienie sytuacji nastąpić może dopiero z chwilą, gdy rząd ujawni swój plan wzgl. swój pogląd na formy stałego organizowania państwa. Dopóki to nie nastąpi, obawiam się, że sytuacja będzie lawirowała od konfliktu do konfliktu, od współpracy do współpracy bez większego ładu i składu.

Nie patrzę w przyszłość ani optymistycznie ani pesymistycznie. Wyjaśnienie musi nastąpić prędzej lub później. Zagadnienie polega na tem, czy siły społeczne, pragnące skierować rozwój Polski na drogi demokracji parlamentarnej jako formy ustrojowej, będą dostatecznie silne i spójne, by pizeżywały prądy, dążące w kierunkach innych.

— A losy nowego Sejmu?

— Nie czuję w sobie — kończy p. Niedziałkowski — zdolności proroczych. Mogę tylko jedno powiedzieć — nie mam wrażenia, by najbliższe tygodnie doprowadziły do jakiejś zasadniczej zmiany sytuacji. W granicach miesiący przewidywałbym nie potrafił ani w jednym, ani w drugim kierunku.

ZDYSKREDYTOWANIE I OŚMIESZENIE SIĘ BISKUPA.

Znana zest już naszym czytelnikom akcja biskupa Lukomskiego w okręgu łomżańskim przeciwko socjalistom i radykalnym stronnictwom chłopskim.

W sprawie tej półturzędowa „Epoka” pisze:

O istnieniu tego rodzaju bluźnierczych organizacji (w Polsce nie może być mowy, gdyż wszelka obraza religji i przedmiotów kultu karama jest u nas bardzo surowo na zasadzie istniejącego kodeksu. Prawdopodobnie więc ksiądz biskup, wzorem demagogów wiecowych, do wyżej wyliczonych przestępstw zalicza zwykłą różnicę zdań w sprawie konkordatu, oddzielenia kościoła od państwa, wyznaniowości szkół, klerikalizacji urzędów i instytucji społecznych i t. d. Taką uproszczoną metodą postępują się zwykle odezwy i przemo-

wy wyborcze, ale nie przystoi ona listom paster-skim.

Dostojnik kościoła powinien bowiem wiedzieć, że w świecie wierzących katolików zagadnienia te nie są bynajmniej dogmatami wiary i wywołują znaczne różnice zdań.

Z ulgą stwierdzić musimy, że, jak dotychczas, biskup Lukomski jest unikatem wśród naszych dostojników kościelnych. Niech się też pocieszą tem wierni, dotknięci karami kościelnymi, za głosowanie zgodne z przekonaniem, za czytanie pism i należenie do partji, niemiłych ks. Lukomskiemu. Anatema, rzucona na nich, nie ma wielkiej wagi. Wystarczyłoby przenieść się z decyzji łomżyńskiej do sąsiedniej, aby już mściwa ręka biskupa nie miała tam władzy. Jeśli zaś nie sięga ona poza dorzecze Narwi, to jakżeby mogła mieć moc w zaświatach, gdzie rządzi Dobroć i Sprawiedliwość Wiekuista. Trudno jest jednak całej ludności katolickiej przenieść się z ziemi łomżyńskiej. Daleko łatwiej zabrać stamtąd dostojnika kościelnego, który nie potrafił stanąć na wysokości swego urzędu, ośmieszył się i zdyskredytował doszczętnie.

Echa rozmowy dwóch marszałków.

WARSZAWA, 5. 4. (AW). Dzienniki zbliżone do rządu komentują wczorajszą wizytę Marsz. Piłsudskiego u marszałka Sejmu Daszyńskiego jako dowód nawiązania normalnych stosunków między Rządem a Sejmem. Pisma te uzupełniają informacje wczorajsze o konferencji p. Daszyńskiego i Marsz. Piłsudskiego przytoczeniem zapowiedzi p. Premiera o braniu udziału w dalszych posiedzeniach Komisji budżetowej.

Śledztwo w sprawie katastrofy budowlanej w Warszawie.

WARSZAWA, 5. 4. (AW). Komisja dyscyplinarna Magistratu zbadala już szereg osób mogących złożyć zeznania w sprawie katastrofy budowlanej przy ul. Starynkiewicza. Członkowie komisji dokonali badań wszelkich materiałów budowlanych użytych do budowy tego gmachu. Niektóre materiały poddano specjalnej analizie. Dochodzenia dyscyplinarne będą prawdopodobnie zakończone jeszcze przed świętami, poczem komisja przedłoży swe wnioski prezydentowi magistratu.

Hakatyzm czeski.

PRAGA, 5. 4. (Pat). Tribuna zamieszcza korespondencję z Karwiny w sprawie stosunków w tamtejszym zarządzie miasta, gdzie wybrano burmistrzem Polaka Guzjura, który musiał ustąpić na rzecz Czecha Krupy, na skutek rozstrzygnięcia powiatowego zarządu politycznego we Fryszacie. Rozstrzygnięcie to zostało przez sąd administracyjny skasowane, mimo to jednak Krupa nie chce ustąpić z zajmowanego stanowiska. — Dziennik ubolewa nad tem, że skutkiem takiego stanu rzeczy w najznarzuńszym mieście zagłębia ostrawsko-karwińskiego może dojść do tego, że burmistrzem będzie Polak. Jedyne wyjście z tej sytuacji byłoby zdaniem dziennika ustanowienie komisarza rządowego.

NA TROPIE BORODINA.

BERLIN, 5. 4. (Pat). Tel. Union donosi z Pekinu, że chińskiej policji politycznej udało się ostatnio wykryć miejsce pobytu znanego agitatora sowieckiego Borodina, który po ucieczce z Hankou przez cały rok ukrywał się nie biorąc udziału w życiu politycznym. Borodina zdołał jednak zbiedz do Mongolji, gdzie ma zająć się zorganizowaniem nowej akcji na rzecz Sowietów. Władze chińskie aresztowały tylko 2 towarzyszy Borodina.

TRZĘSIENIE ZIEMI.

ANGORA, 5. 4. (Pat). Wtorkowe trzęsienie ziemi spowodowało znaczne szkody. Zniszczonych zostało 515 domów, 7 meczetów i 4 szkoły.

Stosunki konsularne polsko-litew. -- wykluczone.

Tak oświadczył Waldemaras.

KOWNO, 5. 4. (AW). Dzienniki podają wywiad z premierem Waldemarasem, który stwierdził, iż nawiązanie stosunków konsularnych polsko-litewskich jest wykluczone. Według Waldemarasa delegacja polska nie wysuwała nawet tej sprawy.

KOWNO, 5. 4. (AW). Dzienniki podają

ze źródeł urzędowych wiadomość, iż w komisjach polsko-litewskich, które rozpocząć mają swoje obrady po Wielkanocy nawet w razie wyłonienia się różnicy zdań praca nie zostanie przerwana. Komisje te będą próbą urobienia gruntu dla mającej nastąpić ogólnej polsko-litewskiej konferencji.

Jak jedynka broni urzędników.

W czasie dyskusji sejmowej nad projektem budżetowym, tow. Zaremba złożył wniosek o podwyżkę pensyj urzędniczych o 22 procent.

Przeciwko wnioskowi zmierzającemu do częściowej przynajmniej poprawy bytu pracowników państwowych głosiła solidarnie cała „jedynka“, a w tej liczbie także przedstawiciele urzędników wybrani z listy Be-Be a mianowicie pp.: Stypiński prezes stowarzyszenia urzędników państwowych, —

Zieliński, wiceprezes stow. urzęd. państw., dr. Stroński, członek zarządu związku nauczycieli szkół średnich, Tomczak, sekretarz związku nauczycieli szkół powszechnych, Pacholezyk, prezes związku urzędników gminnych i Lempke, prezes związku urzędników kolejowych.

Stanowisko tych posłów-urzędników i reprezentantów urzędników wywołało zrozumiałe oburzenie w szeregach urzędniczych.

Bunt więźniów w Płocku uśmierzony przez straż pożarną.

WARSZAWA, 5. 4. (tel. wł.). W więzieniu karnym w Płocku wybuchł bunt więźniów. Więźniowie podburzani przez niejakiego Jana Majewskiego, odsiadującego ciężkie więzienie, zaczęli demonstrować w czasie spaceru i oświadczyli, że do cel nie pojdą. Komendant zarządził natychmiast ostre pogotowie i zaalarmowano straż po-

żarną, która wkrótce przybyła na miejsce z sikawkami. Strumienie wody polały się na zbuntowanych. Więźniowie powrócili do cel. Majewskiego osadzono w separacie. Więźniowie motywują swoje wystąpienie złymi warunkami ekonomicznymi.

Sprawa aresztowanych Niemców w Rosji sowieckiej.

BERLIN, 5. kwietnia. (Pat.) „Telegraphen Union“ donosi z Moskwy, że ambasador niemiecki w Moskwie Brockdorf Rantzau po otrzymaniu sprawozdania raccy legacyjnego ambasady dr. Schlieppa o wyniku jego odwiedzin w więzieniu rostowskim udał się do komisariatu spraw zagranicznych gdzie w czasie swojej rozmowy poruczyć miał między innymi sprawę powierzenia obrony aresztowanych techników niemieckich obrońcy niemieckiemu. Wbrew zapowiedziom ze strony władz sowieckich akt oskarżenia

nie został dotychczas doręczony aresztowanym technikom. Główny sędzia śleoczy Rosenfeld, jak donosi dalej Tel. Union, powrócił do Rostowa, aby kontynuować śledztwo przeciwko aresztowanym spiskowcom rosyjskim. W przyszłym tygodniu przybyć ma również do Rostowa kierownik G. P. U. Menciński, w celu przeprowadzenia dochodzeń w miejscowym oddziale G. P. U., którego członków władze centralne podejrzewają o utrzymanie kontaktu z opozycją.

Proces Białoruskiej Hromady.

WILNO, 5. 4. (Pat.). Dziś odbyło się ostatnie przed ferjami świątecznymi posiedzenie Sądu okręgowego w procesie przeciw członkom Białoruskiej Hromady. Na porządku dziennym było zbadanie ksiąg buchaltaryjnych Banku Białoruskiego w Wilnie. Niektóre z tych ksiąg Sąd postanowił przekazać ekspertom do zaopiniowania. Na

przewód sądowy zawezwano dzisiaj jedynie oskarżonych, mających łączność z działalnością Banku Przesłuchiwania świadków dzisiaj nie było. Do chwili obecnej Sąd okręgowy zawezwał 322 świadków, z których nie zgłosiło się 51. Nie przesłuchano jeszcze 96 świadków ze strony oskarżenia i dwustu kilkunastu ze strony obrony.

Zarząd przymusowy nad Orbisem.

WARSZAWA, 5. 4. (Pat.). W związku z nadużyciami, jakie ujawnione zostały w polskim biurze podróży „Orbis“, ministerstwo komunikacji chce zabezpieczyć sumy, należne od Towarzystwa skarbowi państwa, oraz doprowadzić w możliwie jak najkrótszym czasie do sanacji przedsiębiorstwa, zapewniając sobie równocześnie stałą i dostateczną kontrolę nad działalnością Biura podróży, spowodowała za pośrednictwem sądownych władz ustanowienie już z dniem 1. b. m. zarządu przymusowego nad Polskim Biurem podróży „Orbis“. Zarządcą sądowym mianowany został delegat ministerstwa komunikacji Wiktor Malkowski. — W ten sposób, tak interesy skarbu państwa, jak też i podróżującej publiczności znalazły swego rzecznika w osobie zarządcy.

STOSUNKI ANGIELSKO-EGIPSKIE.

KAIR, 5. kwietnia. (Pat.) Odpowiedź angielska na notę egipską została przychylnie przyjęta przez prasę egipską. Atmosfera polityczna znacznie się poprawiła. Wedle opinii kół nacjonalistycznych Anglija zachowuje wobec Egiptu zdecydowanie przyjazne stanowisko.

PIERWSZA SZKOŁA CHMIELARSKA.

WARSZAWA, 5. 4. (AW). Min. Rolnictwa opracowało wytyczne programu nowej pierwszej w Polsce szkoły chmielarskiej, która ma być otwarta jeszcze w ciągu kwietnia rb. w Łucku.

ZMNIJSZENIE SIĘ EKSPORTU WĘGLA DO CZECH.

PRAGA, 5. 4. (Pat). Biuletyn prasowy wydawany przez departament prasowy prezydium Rady Ministrów donosi, iż na skutek pertraktacji warszawskich, dotyczących rewizji traktatu handlowego z Polską, kontyngent węgla polskiego importowanego do Czechosłowacji został obniżony z 60 do 30 tysięcy ton.

ROKOWANIA POLSKO-CZESKIE.

PRAGA, 5. 4. (Pat). Czechosłowacka delegacja, która powróciła tu z Warszawy złożyła raport z rokowań o wymianę towarową między Polską a Czechosłowacją ministrowi handlu oraz ministrowi spraw zagranicznych. Kierownicy ministerstw, obejmujących zagadnienia gospodarcze w najbliższym czasie zdecydują, czy jest dostateczna podstawa prowadzenia w dalszym ciągu obecnych rokowań, czy też przystąpić należy do rewizji zasadniczej obowiązującego obecnie traktatu handlowego między obu państwami.

PAŃSTW. RADA ZDROWIA.

WARSZAWA, 5. kwietnia. (A. W.) „Kurjer Por.“ dowiaduje się, że dyrektor Depart. Służby Zdrowia M. S. Wewn. dr. Piestrzyński zamierza zwołać w ciągu kwietnia Państw. Radę Zdrowia w celu przedyskutowania ustaw: o chorobach wenerycznych, o gruźlicy, ustawy aptekarskiej i t. d. jak również w celu omówienia aktualn. zagadnień sanitarnych i higienicznych kraju.

UBIORY REPREZENTACYJNE MAGISTRATURY.

WARSZAWA, 5. kwietnia. (A. W.) Min. Spr. ustaliło barwę i formę ubiorów reprezentacyjnych członków magistratury sądowej. Prokuratorzy nosić będą togi i berety koloru czerwonego, sędziowie zaś togi i berety koloru czarnego.

KONFISKATA „BERL. TAGEBL.“

KATOWICE, 5. kwietnia. (A. W.) Wczorajszy nakł. „Berl. Tagebl.“ został z polecenia władz policyjnych skonfiskowany z powodu zamieszczenia telegramu korespondenta warszawskiego tego pisma, Lubowicza imputującego złośliwie Polsce przygotowanie wyprawy wojennej na Litwę.

STREJK W FABRYCE „URSUS“.

WARSZAWA, 5. 4. (AW). Dnia 1. bm. w fabryce samochodów „Ursus“ w Czechowicach pod Warszawą wybuchł częściowy strejk. Dziś przyłączyła się do strejku reszta pracowników. Strejk ma tło ekonomiczne.

WYBORY PREZYDENTA ARGENTYNY.

BUENOS AIRES, 5. 4. (AW). Odbyły się tu wybory na stanowisko prezydenta republiki argentyńskiej. Ostateczne obliczenie głosów jeszcze nie nastąpiło. Jak dotychczas, największe szanse ma były prezydent Irygoyen.

ZAMACH NA TLE POLITYCZNYM.

BELGRAD, 5. 4. (AW). W Kiczewo dokonano zamachu na jednego z przywódców demokratów Nikołęcza, który przez nieznanego terrorystę raniony został ciężko wystrzałem z rewolweru. Zamach miał niewątpliwie tło polityczne.

POŻAR LASÓW NA ŚLĄSKU NIEMIECKIM.

BYTOM, 5. kwietnia. (A. W.) Na niemieckim Śląsku w okolicach Koźła, płoną lasy będące własnością skarbu pruskiego. Pożar rozszerza się z gwałtowną szybkością. Dotąd spłonęło przeszło 40 morgów lasu. Ze wszystkich stron pospieszyły na pomoc oddziały straży pożarnej.

ZDERZENIE SIĘ 2 OKRĘTÓW.

RZYM, 5. kwietnia. (A. W.) Pancernik włoski „San Giorgio“ na pokładzie którego znajdował się następca tronu przejeżdżając przez zatokę Sueską natknął się na tonący okręt handlowy francuski „Marsiliaise“. Pomimo wzburzonego morza zdołano uratować załogę, jedynie kapitan statku Baldi będąc ciężko rannym zmarł podczas przewożenia.

OLBRZYMI HURAGAN.

FAYETTEVILLE, 5. kwietnia. (Pat.) (Stan Arkanzas). Huragan, który szalał w tej części Stanów Zjednoczonych wyrządził wielkie szkody w szeregu miejscowości w Stanach Oklahoma i Texas, skutkiem czego, około 1.000 osób utraciło dach nad głową. Parę osób poniosło śmierć.

Ostry atak na M. Gorkiego.

List poety K. Balmonta.

PARYŻ. Sensacją w rosyjskich kołach literackich jest list znanego poety rosyjskiego Konstantego Balmonta, opublikowany w paryskim dzienniku rosyjskim „Wozrozdienje“ a skierowany przeciw Maksymowi Gorkiemu. Już sam tytuł artykułu: „Mieszczuch Pieszkow, pseudonim Gorkij“ zapowiada ostry charakter listu.

Balmont zwraca uwagę, że „mieszczanin Pieszkow (prawdziwe nazwisko Gorkija) doskonale rozumiał prawo przemiany i dla tego już przy rozpoczęciu swojej działalności literackiej zauważył, że nazwisko jego Pieszkow nie ma ładnego brzmienia i że w słowie „piechur“ jest dla ucha rosyjskiego pierwiastek poniżający. Dla tego więc „Pieszkow stał się Maksymem Gorkijem.

„Ale Maksym Gorkij — pisze dalej Balmont — dawno przestał już być tym Gorkim, któregośmy uważali i kochali, jakkolwiek ponad miarę. Pieszkow opanował Gorkiego. A teraz ten mieszczańiu w szlachectwie, czy też, jeżeli tak chcecie szlachcie w mieszczaństwie, sprzedał swoje prawo pierwotnego za miskę soczewicy. Od chwili kiedy się stał lokajem bolszewickim przestał być samym sobą. Pogodził się i z tem, że Lenin, który był jego najlepszym przyjacielem, dostawszy się do władzy, nie bez pomocy Gorkija, zakazał mu wydawać jego własny dziennik „Nowaja Żizn“.

Dalej pisze Balmont jeszcze ostrzej: Gorkiemu zwiążali usta, a teraz musi wychwalać nadętych ba-

wanów, którzy mu język wyrwali. Tak może postępować tylko płatny lokaj, jakim jest Gorkij, „mieszczuch Pieszkow“.

W sposób specjalnie ostry protestuje Balmont przeciw listowi Gorkiego opublikowanemu w dziennikach moskiewskich a skierowanemu przeciw pisarzom rosyjskim, którzy wyemigrowali z Rosji i podkreśla, że Gorkij nie ma odwagi przypomnieć sobie wszystkie wyroki śmierci w Rosji sowieckiej i uświadomić sobie, jak trudną do zniesienia jest cenzura. Mileczenie jest najlepszym narzędziem kłamstwa — mówi Balmont i w dalszym ciągu pisze: „Gorkij mówi, że w Rosji sowieckiej wydaje się dzieła niektórych pisarzy, przybywających na emigracji, jak Bunina, Kuprina, Szmelewa i innych. Doskonale, ale czy dzieła te wydają się za zgodą autorów? Nie, Gorkij o tem wie, ale woli milczeć“.

ROSJA UCZCIŁA GORKIEGO.

Tass donosi z Sorrento: Maksym Gorkij w wywiadzie ze współpracownikiem prasy sowieckiej dał wyraz swemu głębokiemu wzruszeniu z powodu tylu dowodów uznania, jakie otrzymał z Rosji sowieckiej z okazji 60-tej rocznicy urodzin. Gorkij nie przypuszczał nigdy, iż cieszy się w Rosji taką popularnością. Znacomity pisarz zapowiedział, iż przyjedzie do Z. S. R. R. w końcu maja i zamierza zabawić tam 4 do 5 miesięcy.

Wszechrosyjski kongres kobiet.

Nie ulega wątpliwości, że jakkolwiek patrzeć będziemy na zdobycze Rosji sowieckiej i jej metody, nie da się zaprzeczyć wielki postęp: *przebudzenia się kobiety rosyjskiej*. Emancypacja ta ogarnęła nietylko kobietę miejską, robotnicę przemysłową, ale również ciemną kobietę wiejską. O tem ocnieniu się mas kobiecych świadczył zjazd kobiet z okazji dziesięciolecia jubileuszu Bolszewji. Obok tanich strojów robotnic przemysłowych, przewijały się na kongresie małowidne, barwne, najrozmaitsze stroje włościanek z całego obszaru Rosji; szero kie futra z regionów wiecznego lodu i mużdamki w swych szatach, które wraz z 90000 swych siostr plemiennych zrzuciły swój symboliczny welon.

Tłumnie zgromadziły się te kobiety we wspaniałych salach błyszczącego od złota i marmuru Kremlu, ale jedne z kobiet wiejskich oświadczyły: nam to nie imponuje; wnieśliśmy ongiś te pałace dla carów, a teraz budujemy państwo socjalistyczne dla siebie.

Kobiety zdawały sprawę o stanie gospodarstwa w swych okręgach, mówiły o wielkości powierzchni ziemi uprawianej, o bydlęstwie, narzędziach pracy, o pracy huma-

nitarniej, opiekuńczej, ochronkach, żłóbkach oświacie, szkolnictwie na wsi, internatach dla plemion koczujących, które się tworzy, stacjach konsultacyjnych lekarzy dla dzieci na wpol cywilizowanych ludów. Cała ta praca jest dziełem kobiet, do niedawna analfabetek niewolnie pracy na polu, niewolnie swych mężów. W czasie wojny pozosta wione sobie, często też po wojnie owdowiałe, zmuszane same sobie radzić, nabrały rozpędu do pracy i twórczości. One to organizują te wszystkie zakłady, szukają nauczycieli, lekarzy akuszerok, których brak olbrzymi i usiłują pociągnąć ich na wieś do wielkiej kulturalnej pracy.

Niejedna też dopiero z potrzeby rzeczy, zmuszona była nauczyć się sztuki czytania i pisanja. W najodleglejszych też okolicach Syberji zasiadają w sowietach, często tworząc większości, to samo w okolicach mahometaniskich w Azerbejdżanie.

Miejskie kobiety często mają też stanowiska dyrektorek fabryki, biorą udział w racjonalizacji gospodarstwa.

A chętnie daje się im urzędy publiczne, bo nie piją, nie dysputują, ale pracują faktycznie.

Nowe sposoby leczenia choroby angielskiej.

Rachityzm, czyli t. zw. choroba angielska czyni wielkie spustoszenia zwłaszcza wśród dzieci proletariatu. Rozwojowi tej choroby sprzyja najwięcej wilgoć, brak słońca, złe odżywianie, a któż inny, jeżeli nie właśnie dzieci sieroty stanowią najbardziej podatny grunt dla rozwoju takich chorób, jak gruźlica, rachityzm, skrośły i t. d.?

Lekarze szukają od dawna rozmaitych sposobów leczenia rachitis, lecz nie wszystkie środki były skuteczne. Obecnie zapowiadają lekarze przewrót w sposobie leczenia tej choroby a mianowicie przez poddawanie pokarmów działaniu ultrafioletowych promieni. Myśl tę powziął lekarz amerykański dr. Hess, który „naświetla“ pokarmy spożywane przez dzieci, a przede wszystkim mleko promieniami ultrafioletowymi i doszedł do nadzwyczajnych wyników. Niestety, mleko takie ma smak odrażający, tak że dzieci nie mogły go spożywać.

Lekarz niemiecki dr. Scholl znalazł jednak sposób usunięcia z mleka kwasu, nadającego mu niemiły smak i zapach. Mleko jest poddawane działaniu promieni w lokaju, którego atmosfera nie zawiera kwasu węglowego; skutkiem tego utrzymuje swój smak naturalny.

Od roku już, w ten sposób spreparowane mleko jest dostarczane dzieciom, w klinice dziecięcej przy uniwersytecie frankfurckim pod dozorem dr. Scheera. Dr. Scheer uważa otrzymywane dotąd wyniki za nadzwyczajne. Zdrowie chorych poprawia się niemal z dniem każdym — setki fotografii, otrzymywanych przy pomocy promieni Roentgena stwierdzają to niezaprzeczalnie — a całkowite wyleczenie bywa osiągnięte w ciągu 4—6 tygodni. Są wypadki znacznej poprawy nawet u takich dzieci, z których leczenia doktorzy zrezygnowali. Koszt tego mleka wynosi 10—15 fenigów drożej.

W uniwersyteckiej klinice Frankfurtu mówią, że najbardziej trudne wypadki rachityzmu są leczone radykałnie.

300 do 700 gramów mleka dziennie tworzy wystarczające pożywienie, zależnie od wieku dziecka i stanu choroby.

Profesor Scheer sądzi, że nowe mleko, jako środek profilaktyczny, jest tak skuteczne, iż przy jego stosowaniu rachityzm u dzieci w ciągu lat kilku zniknie zupełnie.

NA EKRANIE DNIA.

Święcone.

— Moja pani, co to za dobre dziecko z mego Józka. Ledwo od ziemi odrósł, a już szelma ma rozum za dwóch starych. Serce mi rośnie, kiedy widzę, że choroba tak mądry i spekulantny, choć do szkoły nie chodzi i cały boży dzień rozbija się na ulicy. Moja pani, takie dziecko, to błogosławieństwo boże i pociecha na stare lata.

Widział ci nieborak, że w domu niema co do gęby włożyć, a tu święta się zbliżają. Czy to mój stary się choć o to zatroszczy, od czasu jak go choroba zwałała, albo kto inny? Nikt, moja pani, tylko mój mały Józka o wszystkim pomyślał! Poszła ci jucha i ściągnął skądś całą szynkę, aż pachnie. O! i Bóg da święta porządne i spokój w głowę! Takie dziecko to błogosławieństwo boże, moja pani — a jakże!

Stem.

Nędza wśród górników angielskich

Krytyczna sytuacja w okręgach przemysłu węglowego w Anglii pogarsza się coraz bardziej.

W miasteczku Burgoes w południowej Walji, zamieszkałym przeważnie przez robotników, 50 sklepów w ostatnich dniach zamknięto. Wywołane to zostało ogólną nędzą, gdyż górnicy nie mając pieniędzy nie w sklepach nie kupowali. Gminy południowej Walji chcąc kryć koszty pomocy dla bezrobotnych podwyższyły podatek gminny o 150 proc. (w Londynie podatek ten wynosi 46 proc. wszystkich podatków gminnych).

Zamach na policjanta.

WARSZAWA, 5 4 (AW). Nocą dzisiejszej o godz. 2-giej na rogu ulic Grodzieńskiej i Białostockiej niewykryty doład prawca strzelił do posterunkowego Franciszka Marciniaka raniąc go ciężko w pierś. Po sterunkowego przewieziono do Szpitala Przemienienia Pańskiego. Sprawcy zamachu do tychczas nie ujęto.

Majątek narodowy Polski szacują na 80 do 88 milj. złotych

Majątek narodowy Polski wynosi według szacowań krajowych 88.41 miliardów złotych, według zestawień zagranicznych zaś 80 do 85 miliardów fr. złotych. Majątek b. zaboru austriackiego i b. Kongresówki szacowany jest cyfrą 60.64 miliardów złotych, z tego wartość ziemi wyraża się cyfrą 16.96 miliardów, lasów 2.33, budynków oraz zakładów przemysłowych 25.83, kolei 2.97, dróg 0.5, kopalni 2.63, majątku ruchomego i innych obiektów 9.22 miliardów złotych. Majątek b. zaboru pruskiego wyraża się liczbą 22.5 miliardów złotych.

Dla porównania podajemy cyfry majątku narodowego kilku innych państw europejskich według nowego szacunku: Tak więc: majątek Niemiec wynosi 417 miliardów złotych, Anglii 366, Rosji 303, Włoch 113 miliardów złotych.

Stan wkładek w Zw. Polskich Kas Oszczędności.

Stan wkładek oszczędności, łącznie z dolarowemi przeliczonymi na złote w 59 kasach oszczędności zrzeszonych w Związku Polskich Kas Oszczędności we Lwowie — działających na terenie Województwa: Krakowskiego, Lwowskiego, Śląskiego, Stanisławowskiego i Tarnopolskiego wynosił z dniem 31. stycznia 1928 zł. 115,355,192.96, co w porównaniu ze stanem z grudnia 1927 zł. 108,481,963.33 daje przyrost w styczniu 1928 zł. 6,873,229.63.

Stan wkładek z dniem 29. lutego 1928 wynosił zł. 123,174,855.86, co w porównaniu ze stanem ze stycznia 1928 zł. 115,355,192.96 daje przyrost w miesiącu lutym 1928 zł. 7,819,662.90.

O wychowanie przyszłych matek.

Śmiertelność niemowląt w Polsce jest bardzo duża. Według cyfr podanych przez dr. M. Gromskiego w „Opiece nad dzieckiem” — to przeciętnie w pierwszych miesiącach życia — do roku umiera 35 proc. niemowląt. Na śmiertelność tę składa się wiele przyczyn społecznej i zdrowotnej natury. Wśród przyczyn wymienić należy przede wszystkim **brak przygotowania matek do tej wielkiej misji** jaką jest wychowywanie przyszłego pokolenia.

Naogół kobietom wydaje się, że aby wiedzieć, jak należy pielęgnować niemowlę i wychowywać dziecko „instynkt macierzyński” wystarczy. Toteż młode dziewczęta przed zamążpójściem szją wyprawę — myślą o nowych meblach i tym podobnych rzeczach, które w przyszłym ich życiu będą im konieczne, ale ani one, ani ich rodzice nie myślą o tym, że należałoby coś wiedzieć o bardzo trudnych obowiązkach matki.

Skutkiem tego — dziewczyna wyszedłszy zamąż i zostawszy matką natrafia na tyle nowych nieznanych sobie zagadnień, na tyle trudności, że staje wobec nich bezradna. Ilekroć to razy lekarz stwierdza, pomoc swą spóźnioną — matka niedoświadczona i nieprzygotowana staje się mimowoli przyczyną nieszczęścia, choroby długotrwałej — a nawet śmierci swego dziecka.

Jak zaradzić ztemu?

Przedewszystkiem trzeba przyszłą matkę **pouczyć i uświadomić, jakie obowiązki ją czekają i jak je ma wypełniać.** Następnie opiekować się matką i pomagać jej radą i wskazówkami w okresie niemowlęctwa jej dzieci.

Kto tę rolę ma spełnić?

Wszystkie czynniki, które młodzież wychowują — więc dom i szkoła, a następnie generalna Opieka nad dzieckiem, która w Stacjach Opieki ma sposobność zachęcić, pouczyć i pomóc matce pielęgnować niemowlę. **Dom** rolę swą spełni, jeżeli na sprawę kształcenia i szkolenia przyszłych matek, większą uwagę zwróci — wychowując dziewczęta na istoty poważnie życie traktujące, które do zagażenia matki muszą być już wcześniej i odpowiednio nastawione. **Szkoła** spełni w tym względzie swe zadanie gdy w skład przedmiotów kształcących młodzież żeńską, wstawi obowiązkowo **nauczę puerikulturę — wychowywanie dziecka** — od niemowlęcego wieku począwszy. — Szczególniej sprawę tą pod uwagę wziąć powinny te uczelnie, które są końcowym etapem wykształcenia. Przedewszystkiem więc **szósta i siódma klasa szkoły powszechnej**, które dla wielu bardzo dziewcząt są już ostatnim etapem wykształcenia, następnie wszystkie **kursa praktyczne** czy doksztalające, obok szycia i gotowania powinny udzielać pedagogii i pielęgnowania niemowląt. **Semina:ja żeńskie** szczególnie tę ostatnią dziedzinę powinny kultywować, gdyż nauczycielka na wsi, jakże często musi lekarza zastąpić i ma tysiąc sposobności ciemne wiejskie kobiety, wierzące jeszcze w znachorstwo i odczynianie uroków właśnie tej sztuki pielęgnowania niemowlęcia nauczyć. Nawet **szkoła średnia** gimnazjum w wyższych klasach ma obowiązek nauczyć puerikulturę swoje absolwentki, które bardzo często kończą tu swe wykształcenie i wychodzą zamąż, — z dużym zasobem wiedzy materjalnej, lecz do życia zupełnie nieprzygotowane.

W jaki sposób nauczyć w szkole puerikulturę (sztuki pielęgnowania dziecka?) Oto obok teoretycznych podstawowych wiadomości z dziedziny anatomii (budowa ciała ludzkiego), fizjologii, higieny i pedagogii powinny dziewczęta odbywać **ćwiczenia praktyczne** z zakresu pielęgnowania niemowląt. Obok ćwiczeń na manekinach, powinny uczennice odwiedzać **żłobki niemowlęce**, gdzie miałyby styczność z żywym dzieckiem, powinny dyżurować w **Stacjach Opieki nad dzieckiem** — praktykować w przedszkolach czy też obozach harcerskich i kolonjach.

Tak przeszkolone dziewczęta byłyby z pewnością lepszym materiałem na matki, niż obecne, do życia i obowiązków przyszłej matki zupełnie nieprzygotowane.

Nakoniec przyjrzyjmy się jak zagranica odnosi się do tej kwestji?

Belgia prowadzi propagandę pielęgnowania niemowląt zapomocą filmu p. t. „Przyszła matczka”, dzieło dr. Devraigue — w którym to filmie Margot — trzynastoletnia dziewczynka po ukończeniu szkoły powszechnej — pomaga swej matce w pielęgnowaniu dopiero narodzonej siostrzyczki. Wiadomości, których nabyła w tej dziedzinie w szkole pozwalają jej skutecznie zwalczać, w formie bardzo umiejętnej i delikatnej, zacofanie i brak uświadomienia higienicznego swego otoczenia, szczególnie trudno jej zwalczyć

autorytet wiejskiej znachorki, która wreszcie zostaje nawrócona wobec kwitnącego zdrowia maleństwa. Lekarz i miejscowa nauczycielka dopomagają dzielnej pionierce w jej pracy.

Francja wprowadziła w 1923 r. regularną i obowiązkową naukę pielęgnowania niemowląt we wszystkich szkołach powszechnych dla dziewcząt, oraz zakładach kształcących nauczycielki.

Anglia posiada również obowiązkową naukę puerikulturę w szkołach żeńskich różnego typu. — Wchodzi ona w zakres t. zw. wiedzy domowej. Poza tem istnieją „instytuty kobiece” dające słuchaczkom wykształcenie w przedmiotach domowych i sanitarnych. Przyjmuje się tam młodzież powyżej lat 16 po ukończeniu siedmioklasowej szkoły powszechnej i kursu przygotowawczego. Nawet w szkołach średnich żeńskich udziela się „nauki domowej” po dwie godziny tygodniowo. W zakres przedmiotów wchodzi przyrodoznictwo domowe, arytmetyka gospodarska, higiena ogólna i niemowląt, gotowanie i gospodarstwo domowe. — Ponadto istnieją w Anglii „szkoły dla matek” kształcące je w pielęgnowaniu niemowląt, oraz wychowywaniu dzieci.

Hamburg zorganizował propagandę filmową oraz kursy dla przyszłych i obecnych matek, toteż śmiertelność niemowląt zmalała w tem mieście ogromnie.

Kolonia (Niemcy) rozdziela z ramienia zarządu miasta między ludność drukowane pouczenia co do karmienia, obchodzenia się i pielęgnowania niemowląt — w czasie upałów rozlepa się po ulicach plakaty, zwracające uwagę matkom na niebezpieczeństwa karmienia niemowląt w tym okresie kłósnienia mleka i skierowuje się je do „Poradni matek”.

Nowa Zelandja posiada najniższą śmiertelność niemowląt na całym obszarze Wielkiej Brytanji. Przyczyną tego stanu szukać należy w **systematycznym przygotowywaniu matek** do ich obowiązków, oraz w szkoleniu pielęgniarek, poświęcających się opiece nad niemowlętami.

Im bardziej rozszerza się krąg kobiet posiadających w tej dziedzinie odpowiednie przygotowanie tembardziej obniża się stopa śmiertelności niemowląt. Prasa codzienna, oraz rozdawnictwo bezpłatnych broszur prowadzi tu skuteczną propagandę za wychowywaniem matek.

W całym szeregu państw na zachodzie zorganizowano liczny **aparatus sanitarny**, mający na celu zwalczanie śmiertelności niemowląt. Istnieją poradnie dla matek — instytucje „Kropki mleka” — przytulki dla niemowląt wzorowo zorganizowane i t. p. urzędnictwo społeczne.

W Polsce również są w tym kierunku duże usi-

lowania n. p. we Lwowie Generalnego Miejsk. Urzędu Opieki nad Dzieckiem, jednak niedostateczne i utykające z powodu małych funduszy, oraz nieuświadomienia i ciemnoty matek.

Trzeba nam koniecznie szkół i kursów dla przyszłych matek.

M. S.

Ilość szkół w Polsce.

Polska posiada około 90 tysięcy szkół powszechnych. Szkół jednoklasowych jest 28,9 procent (w miastach 1,1 proc., na wsi 38,3 proc.) — siedmioklasowych 29,6 proc. (w miastach 78,4 proc., na wsi 9 proc.)

Województwa zachodnie mają tylko 1,8 proc. siedmioklasówek jednoklasówek za to 46,5 proc. 30,6 dwuklasówek.

Szkół średnich jest w Polsce 793 z czego na szkoły państwowe przypada 268, samorządowych jest 71, prywatnych 454. Z ogólnej ilości szkół było męskich 314, żeńskich 249, koedukacyjnych 230.

Nauczycieli w szkołach średnich jest 14741.

Uczniów szkół średnich mamy ogółem 214,918. z czego 108,299 w szkołach państwowych, a więc przeszło 50 proc.

W średnich szkołach męskich pobiera naukę 109,246 uczniów (z czego 80,254 w szkołach państwowych), w szkołach żeńskich — 57,682 (z czego 13,785 w szkołach państwowych), w szkołach koedukacyjnych — 47,990 (z czego 14,260 w szkołach państwowych).

Fatalnie przedstawiają się warunki higieniczno-sanitarne w szkołach powszechnych. Normalnie powinien na 1 metr kwadratowy przypadać 1 uczeń tymczasem w Polsce wypada 1,3 ucznia.

Dotychczas izb szkolnych posiada Polska, a 40,882 na wieś.

Według obliczenia dr. Falskiego w pierwszych dziesięciu latach należałoby budować po 7,334—9,635 nowych izb, by zadośćuczynić potrzebom szkolnictwa powszechnego.

Na budowę szkół na wszystkich obszarach Polski, tak aby nigdzie z winy państwa nie było analfabetyzmu, potrzeba około 2 miliardy złotych, czyli mniej niż trzy razy tyle ile w jednym roku wynoszą u nas wydatki na wojsko.

—:—:—

Do Czytelników i Przyjaciół pisma naszego!

Rozpoczynamy z dniem dzisiejszym zamieszczanie

Kuponu Werbunkowego

Celem jego jest umożliwienie każdemu z naszych Czytelników **pozyskania dla pisma naszego**

jednego nowego prenumeratora.

Jeżeli każdy z Czytelników spełni dziś ten naturalny swój obowiązek, **liczba czytelników naszych wzrosłaby w dwójnasób.**

Kupony te pomieszczać będziemy codziennie przez dni 10. Nadsyłane kupony powinny być podpisane przez tego Czytelnika, który potrafił pozyskać nam nowego prenumeratora. Za pozyskanie 10 prenumeratorów wysyłać będziemy **bezpłatnie** jeden numer wedle zlecenia nadsyłającego

Kupon Nr. 8.

Serja I.

Zamawiam niniejszem »Dziennik Ludowy« do wysyłki pocztą od dnia _____ na poniższy adres:

Imię i nazwisko: _____

Zawód: _____ Miejscowość: _____

Blizszy adres: _____

Należytość wyrównywać będę czekiem P. K. O. zawsze w pierwszej połowie miesiąca.

podpis polecającego.

podpis zamawiającego.

Wzmocnijcie prasę robotniczą!

Zyskujcie nowych Czytelników!

Bestjalskie dzieciobójstwo.

Aresztowanie kobiety, która dogorywające swe dziecko żywcem zakopła na Wysokim Zamku.

Wczoraj późno wieczorem pewien robotnik, przechodząc przez Wysoki Zamek, ujrzał jakąś kobietę, która coś zakopywała na stokach wzgórza opodal restauracji. Przytrzymał ją do odkopania zagrzebanego przedmiotu, którym, jak się okazało **było niemowlę, dające jeszcze słabe oznaki życia.** Dziecię to robotnik ów odniósł niezwłocznie do Pogotowia rat., przytrzymał zaś kobietę oddał w ręce zawezwanego telefonicznie policjanta.

Jak się następnie okazało było to 6-tygodniowe, nieszłubne niemowlę płci męskiej, które nieludzka matka wpięrowo **ogłuszyła, uderzając głową o tawkę,** następnie zaś usiłowała zagrzebać

w ziemię. Lekarz dyżurny udzielił niemowlęciu pierwszej pomocy, poczem w stanie beznadziejnym, odstawiono je do szpitala.

W policji, dokąd odstawiono przytrzymałą, ustalono, że była to **20-letnia Marja Czerna,** zam. stałe w Łopatynie.

Przed sześciu tygodniami odbyła ona pológ na klinice, przyczem stwierdzono, że jest chorą wenerycznie. Przed trzema dniami wypuszczono ją ze szpitala. Czerna nie mając środków do życia, powzięła desperacki zamiar zamordowania dziecka i w tym celu udała się na Zamek. Przypadek tylko przyczynił się do wykrycia tej ohydnej zbrodni.

Krwawa walka z bandytami na ulicach Warszawy.

WARSZAWA. 5. kwietnia. (tel. wł.) Policja warszawska w nocy ubiegłej stoczyła krwawą walkę z 2 groźnymi bandytami. Około godz. 1-szej w nocy ul. Radzymińskiej przechoziło 2 policjantów. Przed jednym z nich ujrzał dwóch mężczyzn, trzymających ręce w kieszeniach palta. Gdy osobnicy ci zauważyli posterunkowych, ściągnęli kapelusze na twarz i pochyliłi głowy. Policjantom wydało się, że jeden z tych osobników jest Bolesław Lęk, zbiegły z pociągu bandyta, a drugi również poszukiwany przez sąd groźny morderca Aleksander Toczek.

Jeden z policjantów zawołał: „Toczek stój! rę-

ce do góry!” W odpowiedzi na to Toczek, wystrzelił dwa razy z rewolweru do policjantów z błyskawiczną szybkością, ale oba strzały chybiły. Policjanci odpowiedzieli strzałami. Bandyci rzucili się do ucieczki. Rozpoczęła się gwałtowna gonitwa. Na pomoc ścigającym pospieszyli dwaj inni policjanci. Toczek spostrzegłszy to, dał kilka strzałów w stronę policjantów i zranił ciężko w pierś post. Marciniaka. Mordercy mimo pościgu, zdołali zbiec.

Ranny Marciniak przewieziony został do szpitala, gdzie walczy ze śmiercią.

—:—

Damskie kombinacje powodem krwawego pojedynku i rozpraw sądowych.

Importowane filmy, jak wiadomo, roją się od niewybrednych pomysłów i scen. Przed niedawnym czasem w jednym z kinoteatrów wyświetlono film na, którym główna bohaterka zgubiła podczas egzotycznego tańca część swojej jedwabnej bielizny.

Wypadek ten zdecydował o jej karierze kabaretowej, gdyż odniosła sukces niebawem.

Gorzej znacznie skończyła się przygoda studenta Politechniki Józefa Kuttina, który z takiego powodu przeżył wiele nieprzyjemności i stracił materialnych.

Początek jego kłopotów datuje się od pamiętnego dnia w grudniu 1925 r., kiedy to bawiąc w Brodach udał się na dancino do pewnego lokalu. Tam partnerka jego w czasie pląsów zgubiła, jak ta bohaterka ekranowa, część swej kombinacji.

W lokalu tym bawił wówczas por. 22 p. ul. Adam Chendyński, który ujrzawszy nemiłą przygodę damy, głośno zwrócił na to uwagę swym kolegom.

— Dziękuję panu za uwagę — powiedziała wówczas zażenowana danserka oficerowi.

— Dziękuję panu — jak echo powtórzył za nią p. Kuttin.

Słyszając to por. Chendyński uczynił nieparlamentarną aluzję do młodego z wyglądu dansera i ręką „dotknął” się jego policzka.

Na drugi dzień, zastępca honorowy p. Kuttina, student praw Henryk Pressman umówił się z sekundantem por. Chendyńskiego, por. Zygmuntem Urbanowiczem co do „honorowego” zlikwidowania incydentu.

Damskie „kombinacje” jak wiadomo są kosztowną rzeczą. Niejedna podwijka, gdy się „zapali” do tych jedwabnych fatalaszek, potknie się i „upadnie” aby zdobyć je w posiadanie. Nie jeden lowelas, mąż, czy kochanek rujnuje się na „szmatki i szmacięta” dla swych najdroższych. W tym wypadku uznano jednak, iż kombinacja obywatelki brodzkiej nie warta jest życia. To też postanowiono rąbać się szabłami po poprzednim obandażowaniu brzuchów, rąk i szyi przeciwników.

Krwawe spotkanie miało miejsce we Lwowie, przyczem obaj powaśnieni szpetnie pokierasz-

wali się na głowach, „facjatak” i rękach. W opłakanym stanie zjawił się następnie p. Kuttin w Pogotowiu ratunkowym, gdzie lekarze dr. Notz i dr. Graf udzielili mu pierwszej pomocy.

Kłopoty i nieszczęścia najczęściej chodzą w parze. I w tym wypadku nie skończyło się na tem, lecz sprawa oparła się o żandarmerję wojskową, a następnie o sąd wojskowy i cywilny. Por. Chendyński został skazany na 10 dni aresztu.

Kuttin zaś stanął dnją 8 czerwca ub. r. przed trybunałem wyrokującym sądu karnego i został skazany na 4 miesiące więzienia. obrońca jego dr. Axer wniósł jednak zażalenie nieważności i uzyskał zniesienie wyroku.

Wczoraj ostatecznie sprawa ta znalazła swój epilog w sądzie. Wyrokujący bowiem trybunał pod przewodnictwem r. Zawistowskiego, po uwzględnieniu okoliczności łagodzących, skazał p. Kuttina na 3 dni aresztu z zamianą na 30 zł. grzywny. Tym razem zdaje się, że skazany pogodzi się z losem.

OFIARY WYBUCHU GRANATU.

SOSNOWIEC. 5. 4. (AW). Pięcioro dzieci w wieku od 6 do 9 lat, które znalazły na podwórzu swego domostwa granat artyleryjski, rozpoczęły z nim zabawę i padły ofiarą wybuchu. Wszystkie odniosły obrażenia ciężkie i zostały odwiezione w stanie groźnym do szpitala. Dotychczas nie ustalono, w jaki sposób granat dostał się na podwórze.

ZAMACH BOMBOWY W SZWECJI.

SZTOKHOLM, 5. 4. (Pat). W szweckim porcie wojennym Carlskrona rzucono wczoraj o godzinie 23.20 w pobliżu arsenału morskiego bombę, która wybuchła, powodując wypadnięcie w siednich budynkach znacznej ilości szyb. W domu, obok którego nastąpił wybuch znajdował się tylko kapitan okrętu, który nie odniósł żadnego szwanku. Sprawcy zamachu dotychczas nie wykryto.

—:—

Ofiara przedświątecznych porządków.

Anna Maszyk, dozorczyń realności przy ul. Żulińskiego 1. 14., wczoraj wieczór robiąc przedświąteczne porządki w mieszkaniu jeanej lokatorki na pierwszym piętrze, postanowiła należycie wymyć szyby u okien od strony zewnętrznej. Podczas tej czynności, Maszykowa straciła równowagę i spadła na bruk podwórza, doznając licznych obrażeń. Zawezwany lekarz Pogotowia rat. udzielił jej pierwszej pomocy i pozostawił w opiece domowej.

Licytacja rafinerji w Katowicach.

KATOWICE. 5. kwietnia. (A. W.) Rafinerja Sp. Akc. Przemysłu Naftowego w Katowicach Ligocie, dłużna jest władzom skarbowym ok. 210.000 dol. z tytułu zaległych podatków i innych opłat skarbowych. Dla zaspokojenia tych pretensyj ma w ciągu b. m. nastąpić sprzedaż tej rafinerji w drodze licytacji. O ile nie znajdzie się inny nabywca z odpowiednimi kapitałami, przedsiębiorstwo to przejdzie w posiadanie państwa polskiego, zwłaszcza że i zakłady „Polmin” zahipotekowane są na rafinerji w wysokości 1.000.000 zł.

Lokaut w przemyśle metalowym w Saksonji.

BERLIN, 5. 4. (Pat). Biuro Wolfa donosi, że Związek przemysłowców metalowych w Saksonji uchwałił ogłosić lokaut wskutek zatargu o taryfę płac, panującego w przemyśle metalowym Saksonji. Lokaut ma wejść w życie w czwartek 12 b. m. i objąć około 200.000 robotników metalowych.

Bestjalski mord.

LUBLIN, 5. 4. (AW). Na drodze między Hoto i Turnami znaleziono zwłoki zamordowanego w bestjalski sposób przez nieznanych sprawców Jankla Rosenbauma, lat 54. Morderstwo dokonane zostało łepem narzędziem, którym zmiażdżono zamordowanemu głowę. Zwłoki były doszczętnie obrabowane z pieniędzy i kosztowności.

Szkody spowodowane przez wiatr halny w Tatrach.

ZAKOPANE. 5. kwietnia. (A. W.) Szalejący w ostatnich dniach w Tatrach wiatr halny połamał lub powyrwał z korzeniami wiele nawet starych drzew. M. in. powalony został przez wiatr jeden z najstarszych smreków w Tatrach w Dolinie Cichej. Ilości lat tego smreku nie udało się dokładnie określić, pewnym jednak jest, iż jest to suma sięgająca ponad 500 lat. Pień jego mogło objąć z trudem 3 ludzi wzięwszy się za ręce.

18 ZACZADZONYCH.

GENEWA, 5. 4. (Pat). W jednym z tutejszych składów win wybuchł pożar. 18-tu z pomiędzy prowadzących akcję ratunkową strażaków uległo zaczadzeniu. Jeden z nich zmarł. Stan kilku pozostałych jest bardzo groźny.

TRZĘSIENIE ZIEMI.

KONSTANTYNOPOL. 5. kwietnia. (A. W.) Wstrząśnienia ziemi w Anatolji, trwają w d. c. wywołując panikę i rozpacz ludności. W ciągu nocy odczuto wstrząśnienia nietylko w okręgu smyrneńskim, ale i w Wilajecie angorskim.

OLBRZYMIĄ KATASTROFA BUDOWLANA W AMERYCE.

NOWY YORK. 5. kwietnia. (A. W.) Z Waszyngtonu donoszą, iż zawalił się tam wczoraj nagle nowobudujący się ogromny hotel na Franklin Square. Z całego gmachu pozostało tylko ogromne rumowisko gruzów. Po zawałeniu się gmachu, przez kilka godzin nie można było sobie zdać sprawy z rozmiaru katastrofy, gdyż pył przysłaniał całe ruiny. Dotychczas wydobyto z pod gruzów 6 ciężko rannych robotników.

Z życia organizac. Związków zawodowych.

ROBOTNICY FABRYK WYROBÓW PAPIEROWYCH.

Lamanie ustawy o 8-godzinnym dniu pracy. We Lwowie istnieje kilka „fabryk“ wyrobów papierowych. Jedną z nich musimy się zająć, z powodu różnych nadużyć, jakie są tam na porządku dziennym. Jest nią „fabryka“ B. Bardacha przy ul. Japońskiej, w której pracuje około półtora tysiąca robotników i robotnic. Personal ten jest niezorganizowany i temu tylko zawdzięcza, iż jest przez p. Bardacha nieludzko wyzyskiwany. Wystarczy podać, iż czas w tej „fabryce“ wynosi 10—12 godzin dziennie, a wynagrodzenie tygodniowe małoletnich robotnic wynosi 5 zł., starsi robotnicy i robotnice pobierają od 20 zł. tyg. a najwyższa płaca wynosi 60 zł. tygodniowo za 12-godzinny dzień roboczy! Robotnicy spostrzegli się, iż są przez p. Bardacha wyzyskiwani, postanowili zorganizować się. Gdy p. Bardach o tem dowiedział się, zagroził, iż każdego, kto pomyśli o zorganizowaniu pracujących — wyrzuci z pracy. Ponadto p. Bardach nie ubezpiecza wszystkich pracujących w Kasie chorych, jak również nie wykazuje faktycznego personalu do Państwowego Biura Pracy, by nie opłacać procentów na Fundusz bezrobotnych.

Apelujemy na tem miejscu do p. Inspektora Pracy by „fabrykę“ p. Bardacha i inne odwiedził i przeprowadził całkowitą inspekcję, gdyż pod względem zdrowotnym fabryki te pozostawiają również wiele do życzenia.

Miejski Urząd Sanitarny, Państwowe Biuro pośrednictwa pracy i Dyrekcja Kasy chorych — winny na swoją rękę przeprowadzić kontrolę tych wszystkich fabryk, gdyż jesteśmy pewni — nadużycia fabrykantów idą w każdym kierunku.

P. Bardach i jemu podobni „fabrykanci“ nie odgraniczą swoich robotników od organizacji. Prędzej, czy później, wszyscy ci robotnicy i robotnice uswiadomią sobie, iż są bez litości wyzyskiwani i sami zorganizują się. Wówczas i wyzysk tych fabrykantów się skończy.

Robotnice i robotnicy! Dążcie do zorganizowania się, a wówczas poprawicie swoją nędzną dolę. Tylko solidarnością i jednością zwyciężycie!

—::—

PRZEMYSŁ WEŁNIANY I JUTOWY.

Arbitrażowa podwyżka płac. Zw. Zaw. rob. przem. włókn. Oddział Bielsko wymógł w styczniu umowę zarobkową, żądając 15 proc. podwyżki płac. Wobec tego, iż pertraktacje między Zw. przemysłowców a Zw. Zaw. robotników nie doprowadziły do pożądanego celu, odniesiono się do Inspektoratu Pracy z prośbą o interwencję. Przedsiębiorcy jednak proponowanej przez Inspektora podwyżki płac nie zatwierdzili, twierdząc, iż przemysł ich tego „nie wytrzyma“. Wówczas Inspektor Pracy odniósł się do Ministerstwa Pracy z przedstawieniem całej sprawy. Ministerstwo doprowadziło do zgody między przemysłowcami a robotnikami w tym kierunku, iż poddają się oni orzeczeniu arbitrażowemu. Na arbitra wyznaczyło Ministerstwo Pracy p. Tadeusza Ulanowskiego, który ostatecznie spór rozstrzygnął. W przemyśle wełnianym płace tkaczy i wyszywaczk podwyższono o 3 proc., zaś płace pozostałych robotników podwyższono o 4 proc. W przemyśle jutowym płace akordowe podwyższono o 3 proc., zaś płace dniówkowe o 4 proc. Podwyżki płac obowiązują od dnia 6 lutego jako od dnia, w którym rozpoczął interwencję Inspektorat Pracy.

CZECHOSŁOWACJA — PRZEM. GÓRNICZY.

Przeciw niesprawiedliwemu postępowaniu urzędników i dozorców. W ostatnich dniach marca odbył się wjeżdż górników z szybu Larischa. — Udział wzięło w niem przeszło 3.000 górników, mimo, iż drugi wiec urządzili komunisty. Na wiecu podnoszono, iż górnicy z szybu Larischa już od czterech lat pracują tylko połowę dni w tygodniu, przez co ich możliwość życiowa bardzo się obniżyła. Stan ten pogarsza się jeszcze i tem, iż urzędnicy i dozorczy zatrudniają niektórych robotników w dnę, w które się nie pracuje, krzywdząc tem resztę robotników i wywołując przez to niezgodę i nienawiść w całej załodze. Uchwalono żądać zapomóg z ministerstwa opieki społecznej dla tych górników, którzy od 4 lat pracują połowę dni w tygodniu. Wezwano wszystkich górników do wstępowania w szeregi organizacji zawodowych i politycznych, oraz uchwalono wysłać delegację do ministerstwa opieki społecznej w Pradze, celem żądania zasiłku dla małoza-trudnionych. Sz.

J. Biniszkievicz poza nawiasem partji.

Komunikat C. K. W. P. P. S.

C. K. W. na posiedzeniu z dnia 28-go marca br. zatwierdził decyzję OKB. PPS. w Katowicach, zawieszając Józefa Biniszkiewicza w prawach członka Partji, a zarazem skierować jego sprawę do Centralnego Sądu Partji.

Ponieważ J. Biniszkievicz nie tylko nie podporządkował się temu zarządzeniu, nie tylko odmówił stawienia się przed Sądem Centralnym Partji, Instytucją przez Kongres powołaną, ale z całą świadomością usiłuje z bezprzykładnym warcholstwem rozbić organizację partyjną na G. Śląsku wciągając do swojej akcji osoby stojące poza Partją, a nawet wrogie Partji, przeto jesteśmy zmuszeni stwierdzić że:

Józef BINISZKIEWICZ postawił sam siebie poza nawiasem Polskiej Partji Socjalistycznej“.

Komunikując o powyższem, zwracamy się do ogółu członków organizacji partyjnej na Górnym Śląsku do przeciwstawiania się niecznej robocie Biniszkiewicza, gdyż akcja jego ma na celu rozbić jedność partyjną, a tym samym osłabienie Partji ku zadowoleniu kapitalistów Górnośląskich i komunistów.

Prezydjum CKW. PPS.

Piękny tani i trwały kapelusz kupisz jedynie w składnicach

RUDOLFA NEUWELTA

pl. Marjański 8 Kazimierzowska 25

Krakowska 25 Gódecka 72

Solidna usługa, niskie ceny, największy wybór.

Z kopalni wosku w Boryslawiu.

Kilkakrotnie pisaliśmy w „Dzienniku Ludowym“ o strasznym wyzysku, jaki panuje na kopalni wosku w Boryslawiu.

Dyrektorem tej osławionej firmy jest p. Fiebert niedawny chadek, a obecnie zapalony pilsudezyk.

Należy podkreślić, że winę za ten wyzysk, który w stosunku do robotników uprawia p. Fiebert, ponoszą po części sami robotnicy, albowiem do niedawna większość tych robotników należała do chadeckiej organizacji, której prezesem jest p. Fiebert, dyrektor wspomnianej kopalni.

Sekretarjat Centr. Zw. Górników po zakończeniu zwycięskiego strajku na wspomnianej kopalni w grudniu ub. roku — prowadzi usilną akcję w celu poprawienia na wspomnianej kopalni warunków pracy i płacy.

Między innymi, w dniu 28 lutego br. Sekretarjat wniósł do dyrekcji pismo w sprawie zwołania wspólnej konferencji, w celu przeprowadzenia podwyżki na kopalni. W odpowiedzi na to p. dyr. Fiebert zagroził zamknięciem kopalni. Mimo to Sekretarjat wniósł do dyrekcji w dniu 19 marca br. projekt nowej umowy zbiorowej. I mimo, że upłynęło już kawał czasu, dyrekcja nie zwołała dotąd wspólnej konferencji, co spowodowało straszne rozgoryczenie wśród robotników na kopalni. Wynikiem tego była jednorodna rezolucja uchwalona na zgromadzeniu robotników kopalni wosku, w której robotnicy domagają się od Sekretarjatu urgowania w powyższej sprawie, wyznaczając ostateczny termin zwołania wspólnej konferencji przez dyrekcję na dzień 10 kwietnia b. r.

W celu przygotowania ewentualnej akcji strajkowej, o ileby do tego dnia dyrekcja konferencji nie zwołała, uchwalono zwołać następne zgromadzenie w dniu 11 kwietnia. Zorganizowany.

Koło miejscowe Z. Z. K. w Sokalu.

W niedzielę dnia 1. kwietnia br. w lokalu Z. Z. K. w Sokalu odbyło się Walne Zgromadzenie członków Koła miejscowego.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu, zdał sprawozdanie z działalności Koła kol. Kościuk, zaś sprawozdanie kasowe kol. Giatz. Po obszernej dyskusji uchwalono jednogłośnie absolutorjum ustępującemu zarządowi. Następnie przeprowadzono wybór nowego Zarządu, w skład którego wchodzi kol.: Kościuk, Dolęga, Giatz, Łukaszczuk, Radwaniecki, Prokujewicz, Jarmułowicz Jan, Fridrich, Tarnawski, Kukielka, Białowas, Krauss, Jarmułowicz Bronisław, Swierk, Sochan, Koman, Krawczuk.

Następnie dłuższy referat wygłosił członek Zarządu Okręgowego kol. Lachowicz o sytuacji obecnej i w sprawie „Dziennika Ludowego“. Po dyskusji przyjęto następującą rezolucję:

Zgromadzeni w dniu 1. kwietnia 1928 w sali ZZK. w Sokalu uchwalają: Zważywszy, że niczem nie kępowana drożyzna artykułów pierwszej potrzeby, koniecznych do utrzymania przy życiu ludzi pracy w ostatnich tygodniach zwiększyła swoje tempo, zgromadzeni z ubolewaniem stwierdzić muszą, że:

1) Drożyzna od dni majowych 1926 r. co najmniej o 50 proc. i jest w dalszym spotęgowanym wzroście, podczas, gdy zarobki ludzi pracy, w tym wypadku pracowników kolejowych, podwyższono zaledwie o 25 proc. Rezultatem tego jest olbrzymie zubożenie mas pracowniczych, i już nie tylko czeka je nędza, ale także kolosalne obdłużenie, w którym pracownicy, choćby i poprawa płac nastąpiła — latami tkwić będą.

2) Oceniając wedle istotnych cech sytuację gospodarczą w jakiej znaleźliśmy się — wytworzoną niezrozumiałą dla nas polityką gospodarczą Rządu, zgromadzeni stwierdzili muszą, mimo całej frazeologii i krzykliwości pewnych politycznych obozów, że ogólna

poprawy gospodarczej niema. Obserwujemy tylko zwykłą zysków klasy posiadającej, równą niedoborowi przez stosunki drożyzniane wytworzonymu.

3) Zwracając uwagę komu należy, że dalsze wstrzymywanie się z popląwą płac przy nieustannem wzroście drożyzny musi doprowadzić do dla nikogo nieporządanych komplikacji.

4) Wzywają W. W. Z. Z. K. i Klub Parlamentarny P. P. S. do rozpoczęcia kroków tak u Rządu, jakoteż i w Sejmie w celu zwrócenia czynnikom tym uwagi na istotne ciężkie położenie ludzi pracy.

5) Zgromadzenie wyraża wotum zaufania dla W. W. a w szczególności kol. prezesowi Kuryłowiczowi, dalej Klubowi postów P. P. S., Zarządowi Okręgowemu za dotychczasową pracę energicznie prowadzoną tak w Sejmie jakoteż i Rządu.

Po uwaleniu powyższej rezolucji kol. Kościuk zgromadzenie zamknął.

Myśli spółdzielcy.

Kooperacja nie tylko przebudowuje stosunki społeczne, ale równocześnie przekształca dusze i wychowuje ludzi, którzy budową pokierować są zdołni. W spółdzielniach niezorganizowany dotychczas tłum, zapoznając się z koniecznościami gospodarczymi, uczy się praktykować solidarność, po czynia rozumieć, należyście oceniać, co więcej — kochać wspólne dobro. Spółdzielnie są też szkołą, w której kształcą się i dojrzewają talenty administracyjne, techniczne i organizatorskie.

—::—

—::—

Nowiny z dnia.

Lwów, dnia 6 kwietnia

BUCH TRAMWAJOWY w niedzielę wielkanocną, rozpocznie się o godz. 13. popołudniu ze wszystkich końcowych stacji.

ZNÓW DAŁ ZNAK ŻYCIA O SOBIE. Stanisław Matusów syn b. właściciela kawiarni „Rene-sans” przy ul. Trzeciego Maja przed niedawnym czasem wraz ze swym ojcem stale przysparzał reporterom tematu o swych sprawkach. Ostatecznie Matusów, senior, zde gustowawszy się, do życia wielkomięskiego, zlikwidował swe interesy we Lwowie i nabył paręset morgów ziemi w Baliogrodzie. Przez pewien czas Matusowie nie dawali znaku życia o sobie. Dopiero wczoraj Matusów, junior został przez lwowską policję aresztowany za oszustwa wekslowe. Wyrecał on bowiem przy wystawianiu weksle ojcę, który nie tego władę piórem. Gdy weksle te nie zostały wykupione, ani też prolongowane, w oznaczonym terminie poszkodowani spowodowali aresztowanie spryciarza.

ARESztOWANIA ZA KRADZIEŻE. Bracia Grzegorz i Michał Iwanowic, zostali aresztowani za kradzież roweru na szkołę Adama Wagnera, zam. przy ul. Marcina 1. 51.

Anna Salukówna, bez stałego miejsca zamieszkania, została osadzona w areszcie za kradzież bielizny na szkodę Heleny Simon, zam. przy ul. Szkarpowej 1. 3. — Koleżanka jej Parańska Kowalczyk skradła ubranie i bieliznę na szkodę Netty Brüll, zam. przy ul. Śnieżnej 1. 5. Powiadomiona o tem policja osadziła ją również w areszcie.

DOLINIARZE W TARAPATACH. Tadeusz Kaczmarek został aresztowany za kradzież 30 zł. z kieszeni przechodzącego ulicą Ignacego Kopca.

Los jego podzielił Eugenjusz Białowas, który popełnił kradzież kieszonkową na szkodę Marji Nowak, zam. przy ul. Dominikańskiej.

Emil Kluger został przytrzymany na pl. Gólcowski podczas kradzieży torebki z gotówką, na szkodę Katarzyny Maślakiewicz, zam. w Jaryczowie. Niefortunnego doliniarza osadzono w areszcie.

ADEPCI WYTRYCHA PRZY ROBOCIE. Marja Szpowatek, zam. przy ul. Piekarskiej 1. 43, doniosła policji, że jacyś osobnicy po rozbiciu kłódki i utworzeniu zamku dostali się do jej mieszkania, skąd skradli palto, ubranie marynarkowe, 2 obrączki i łańcuszek złoty, oraz inne rzeczy, łącznej wartości 700 zł.

Również i na prowincji włamywacze nie próżnują.

Onegdaj w Chodorówce jacyś osobnicy dostali się nocą do mieszkania tamtejszego kupca Abrahama Pischa, gdzie skradli ze szafy 1.080 dolarów, 11.465 zł. i srebrne przedmioty. Na ślad złodziejów policja narazie nie natrafiła.

Korespondencja Administracji.

TOW. KOŚCIUK — SOKAL. — Za nadesłane adresy dziękujemy serdecznie. Artykuł pomieścimy.

Kronika spółdzielcza.

JAK ODPOWIEDZIAŁA KLASA PRACUJĄCA NA PRZEGRANE WYBORY W R. 1933 WE WIEDNIU.

Gdy t. zw. chrześcijańsko-społeczni grajzlernicy głosowali na listę wrogą, w pierwszym tygodniu po wyborach wzrosła liczba członków spółdzielni „Vorwärts” o 10.000, w drugim o 15.000. Nie hukiem ulicznym, ale spokojem i systematycznym zakupywaniem we spółdzielni zważamy skutecznie przeciwników naszych. Towarzysze! Wstępujcie masowo do najjaśniejszej spółdzielni „Jedność” we Lwowie. Zgłaszając się można w sklepach spółdzielni. Wzmocniona tak spółdzielnia będzie mogła stać się prawdziwą pomocą konsumenta i regulatorem cen.

Spółdzielnia, jako własność ogółu członków, musi być administracyjnie i książkowo wzorowo prowadzona.

Kosztowne to prowadzenie sklepikarzem odpada, dlatego tylko siła spółdzielnia może konsumentowi dać pełne korzyści. Wstępujcie do spółdzielni spóżywców „Jedność”.

W.

Falszywy inwalida pobierał rentę i uzyskał kiosk tytoniowy we Lwowie

Przed kilku dniami ktoś powiadomił anonimem policję, że niejaki Kazimierz Reczyński zam. przy ul. Kętrzyńskiego 42, nieprawnie pobiera rentę inwalidzką, oraz uzyskał koncesję na kiosk tytoniowy.

Dochodzenia w tej sprawie przeprowadził Urząd śledczy policji, przy czem stwierdzono, że doniesienie to polega na prawdzie. Reczyński, bowiem od młodości swej utyka na nogę. Podczas światowej wojny został on uznany za niezdolnego do pełnienia służby wojskowej. W tym czasie zamieszkał w Krakowie przy Karolinie Kubikowej, której mąż zginął na wojnie. Reczyński, podając się za Kubikę, jako inwalida został przyjęty do ustawiania kulis w teatrze Słowackiego, — gdzie poprzednio służył s. p. Kubik. Szal-

bierstwo to ułatwiła mu zmiana dyrekcji w tym teatrze.

W r. 1919 Reczyński przyjechał wraz z Kubikową i jej dziećmi do Lwowa, gdzie otrzymał posadę maszynisty w teatrze. Następnie, posługując się dokumentami s. p. Kubika, uzyskał rentę inwalidzką i koncesję na kiosk tytoniowy. Podczas starań o rentę dwóch świadków potwierdziło tożsamość jego osoby, oraz fakt, iż został na wojnie zraniony. Świadkowie ci. przesłuchiwani obecnie w policji, zeznali, że uczynili to na prośbę Reczyńskiego, którego poznali dopiero po wojnie.

Policja po stwierdzeniu oszustwa powiadomiła o tem Izbę Skarbową, oraz prokuratorję sądu karnego.

Włamywacze ostrzeliwani przez policjantów.

Jak wiadomo przed niedawnym czasem policja została zmilitaryzowana, przy czem rozszerzony został zakres uprawnień co do użycia palnej broni. Gdy poprzednio policjant mógł strzelać do zbrodniarza tylko wówczas, gdy ten targnął się na jego życie, to obecnie wolno mu strzelać do złodzieja wówczas nawet, gdy nie chce stanąć na jego wezwanie.

Z uprawnień tych w szerokim zakresie korzysta przemyska policja. W ostatnich kilku dniach

pięciokrotnie ostrzeliwano tam włamywaczy, przy czem dwóch z nich zostało postrzelonych.

Wczoraj ponownie strzelali tam do uciekających złodziejów wyw. Feldman i post. Zlat. — Strzały ich jednak nie były celne. Obaj złodzieje zostali wówczas aresztowani. Byli to znany włamywacz Augustyn Lenart, oraz kieszonkowiec Antoni Miskura. Ten ostatni skradł pieniądze na szkodę Jana Kryśka, poczem usiłował zbiedz przed policjantem.

Literatura, nauka i sztuka.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO:

Niedziela, o 7.30 „Zamarły Gród”.
Poniedziałek, o 3.30 „Dr. Julja Szabo”.
Poniedziałek o 7.30 „Pomsta Jontkowa”.
Wtorek, o 3 pop. „Paganini”.
Wtorek, o 7.30 „Pocłunek Kopciuszka”.

—:—:—

REPERTUAR TEATRU NOWOŚCI:

Niedziela o 8 „Lady Chic”.
Poniedziałek o 3.30 „Dziewczę z puszczy”.
Poniedziałek o 8 „Tylko Ty”.
Wtorek o 8 „Lady Chic”.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Niedziela, o 7.30 wiecz. Premiera „Panna Flute”.
Poniedziałek o 4 pop. „W Noc Świętojańską”.
Poniedziałek, o 7.30 „Panna Flute”.

—:—:—

REPERTUAR GOŚC. WYSTĘPÓW LIDJI POTOCKIEJ

Dom Narodny (Sala Teatru Wilencyków).
Niedziela popoł.: „Mirele Efos”.
Niedziela wiecz.: „Z tamtego świata”.

—:—:—

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA:

Środa, 11. kwietnia: Józef Szigeti, skrzypek.
Piątek, 13. kwietnia: Kazimiera Rychterówna Wieczór recytatorski.

—:—:—

MIEJSKI KINOTEATR W TEATRZE NOWOŚCI:

Ciada Amazonki i Nieznośny Wilty.

—:—:—

REPERTUAR KIN LWOWSKICH:

KOPERNIK — MARYSIENKA: „Król Królów”.

—:—:—

KASY TEATRÓW MIEJSKICH sprzedają już bilety na przedstawienia świąteczne.

NOWY PROGRAM w Miejskim Kinoteatrze Nowości. Od niedzieli 8. kwietnia i w dniu następnym wyświetla Miejski Kinoteatr Nowości (Gmach Teatru Nowości) nowy, przepiękny film pt.: „Chłopiec z Flandrii”. Jest to o głębi wzruszający dramat niedoli uzięcej, w którym główną postać odtwarza światowej sławy artysta Jack Coogan. Ponadto doborowem uzupełnieniem tego programu będzie „Rado-grafja i jej zastosowanie” (specjalność dla radjomanów) i „Tygodnik Eclair Nr. 43”.

Seanse odbywają się codziennie o godz. 3-ciej i 5-tej. W poniedziałek o godz. 12 poranek. Ilustrację muzyczną wykonuje orkiestra Teatrów Miejskich.

TEATR MAŁY DLA DZIECI. Z powodu wielkiego powodzenia przepięknej bajki W. Raorta „W Noc Świętojańską” daje ją Teatr Mały jeszcze raz w poniedziałek dnia 9. b. m. o godzinie 4-tej popołudniu.

„PANNA FLUTE” zostanie wystawiona w Teatrze Małym w niedzielę, dnia 8. b. m. Jedną z oryginalności inscenizacji w tej farsie stanowić będzie to, że część akcji odbywa się na widowni.

W NIEDZIELĘ 8. b. m. podejmuje Potocka swe występy przerwane okresem Wielkiego Tygodnia, dając popołudniu poraz ostatni po cenach popularnych „Mirale Efos”, wieczorem zaś tegoż dnia o 8.15 odbędzie się premiera głośnej sztuki Berkowicza p. t.: „Z tamtego świata”, w której autor maluje tragedję złamanego życia emigrantów żydowskich z Rosji.

Sprawy partyjne.

O. K. R. LWÓW. Dalszy ciąg posiedzenia O. K. R. P. P. S., odbędzie się w piątek, 6. b. m. o godz. 7-mej wieczór.

T. U. R. w Stryju.

Dnia 15. kwietnia o 9.30 rano Walne Zgromadzenie TUR.

Dnia 22. kwietnia o 5 popoł. (17), Wykład dr. Misińskiego — Alkoholizm.

Dnia 29. kwietnia o 5 popołudniu (17) Wykład dr. Misińskiego — Prostyucja.

Z wydawnictw.

„LWOWSKICH WIADOMOŚCI MUZYCZNYCH I LITERACKICH” Nr. 4 zawiera: Muzyka jako czynnik wychowawczy dr. J. Reissa, O szkołę twórczą Cz. Kozłowskiego, Zegadłowicz i Czartak K. Czachowskiego, Systematyka muzykologii dr. Barboga, recenzje, kronika etc.

„GŁOSU LITERACKIEGO” Nr. 7. przedstawia się interesująco. Treść: Yryon: Albrecht Düser, Workman: Nowa powieść A. Struga (Fortuna kasjera Spieronkiewicza), J. Toeplitz: Humor w literaturze; SM: Na marginesie wpływów i reminiscencji, W. Wernic: Na ścieżkach codzienności, poezje: J. Al-labandy, W. Pajewskiego, P. Kubisza, Z. Łotockiego, N. Rydzewskiej, J. Szczawieja; J. Jodłowski: Rzeczy poważne, Nowe książki, Z ekranu. Korespondencja, Na marginesie.

Czytajcie Dziennik Ludowy!

URZĄDZENIA

biurowe
sklepowe
magazynowe

wykonuje po cenach przystępnych

Fabryka stolarska
ROMUALDA TENEROWICZA

Lwów, Piekarska L. 30. ----- Telefon 35--00

Fabryka pucełek »Scatula« Leona Sapięhy 34
przyjmie natychmiast kwalifi-
kowane robotnice.

Na raty! Za gotówkę!

Taniej niż wszędzie o 20%

Mebie, dywany, otomany, kanapki, łóżka składane, gar-
nitury salonowe, wkłady i poduszki, kapy, firanki, por-
tjery, narzuty, chodniki, kołdry i t. p. — poleca

E. Korenblit Lwów, Brajerowska 4.

Już wyszła z druku

nowa książka znanego i cenionego
autora

W. RAORTA

NA KARUZELU

Cena 5 zł.

do nabycia w **Księgarni Ludowej**
Lwów, ul. Szajnochy 2

NA ŚWIĘTA!

Największy wybór Porcelany, Szkła,
Chińskiego srebra Frageta i Alpaki
po najniższych cenach poleca
najstarsza firma założona w r. 1845

KAZIMIERZ LEWICKI

właśc. Jakób i Aleksander Lewiccy
Lwów, pl. Marjacki 10. Tel. 29-15.

DO MIĘSA MUSZTARDA

FIRMY dawniej

„VITELLIO” JEDYNA

Na Święta

WINA

Na Święta

Węgierskie:

Szamorodner stary zł. 7—
Riesling „ 6 50
Erlauer czerwony „ 6—
Szegszadar czerwony „ 5—

Austrjackie:

Mailberger „ 6 50
Vöslauer „ 7—

Francuskie:

Graves superieur „ 5 50
Haut Barsac „ 7 50
Haut Sauternes „ 8—
St. Estephe czerwone „ 5 50
St. Julien „ 6 50
Chateaux Lafite „ 8—

Burgundzkie:

Chablis Villages „ 7—
Chablis I. „ 10—
Pomard czerwone „ 9 50

Włoskie:

Marsaletto zł. 6 40
Marsala „ 7 50
Vermuth „ 6—
Vermuth Cinzano „ 7 50

Hiszpańskie:

Malaga kuracyjna „ 10—

Cognac francuski oryginalny

Royer & Guillet *** „ 24—
Royer & Guillet V. O. „ 26—
Royer & Guillet V. S. O. F. „ 30—
J. Hennessy & Comp „ 32—
J. Hennessy & Comp. V. O. „ 35—
Martell & Comp. „ 32—
Martel & Comp. V. O. „ 35—

za flaszkę 0·7 Litra.

WÓDKI I LIKIERY krajowe i zagraniczne w wielkim wyborze po cenach najniższych poleca

Handel
herbaty, kawy
i wina

EDMUNDA RIEDLA

WE LWOWIE
ulica Rutowskiego 3
Filja: ul. Gródecka 74

Cenniki na żądanie. — Zlecenia z prowincji uskuteczniamy odwrotnie.

USTAWA

O UBEZPIECZENIU PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

CENA 2 ZŁ.

DO NABYCIA
W **KSIĘGARNI LUDOWEJ**
UL. SZAJNOCHY 2.

Inserujcie

w **DZIENNIKU
LUDOWYM**

Powiatowa Kasa Chorych w Krośnie
ogłasza

Przetarg ofertowy

na budowę domu leczniczego jednopiętrowego,
o wymiarach szerokości 13·70 m., długości 22— m.

Oferty w cenach jednostkowych należy wnieść do Zarządu
Powiatowej Kasy Chorych w Krośnie do dnia 14 kwietnia 1928
godzina 12 w południe, w opieczetowanych kopertach z napisem:
„Oferta na budowę domu leczniczego Kasy Chorych w Krośnie”.

Zarząd Kasy Chorych zastrzega sobie prawo wyboru oferenta
niezależnie od wysokości oferty oraz prawo unieważnienia prze-
targu bez podania powodów.

Wadium w wysokości 2% oferowanej kwoty w gotówce lub
papierach wartościowych, książeczkach wkładowych instytucji finan-
sowych według uznania Dyrekcji, należy wpłacić do kasy Powia-
towej Kasy Chorych w Krośnie równocześnie ze złożeniem oferty.

Warunki ogólne i techniczne oraz projekt budowy można
przeglądać w biurze Dyrekcji Kasy Chorych w godzinach urzędo-
wych do dnia 12 kwietnia 1928 r.

Oferty nieuwzględnione zostaną bez odpowiedzi.

Zarząd Powiatowej Kasy Chorych
w Krośnie.

L. 362.

Powiatowa Kasa Chorych w Śniatynie

ogłasza niniejszem

KONKURS

na posadę **dyrektora Kasy**. Płaca IX a stopień poborów urzę-
dników państwowych ze wszystkimi dodatkami.

Po roku nienagannej służby może nastąpić stabilizacja.

Termin wnoszenia podań do 15 maja 1928.

Warunki przyjęcia:

- 1) Obywatelstwo polskie.
- 2) Nieprzekraczalny 40 rok życia.
- 3) Dokładna znajomość księgowości, w szczególności systemu amerykańskiego i znajomość administracji Kasy Chorych.

Przewodniczący Zarządu Kasy Chorych
Burmistrz Michał Niemczewski m. p.

Administracja

„DZIENNIKA LUDOWEGO”
przeniesioną została do lokalu
„Księgarni Ludowej” Telef. 19-87

ul. Szajnochy 2.